

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRESENTANTS
DE BELGIQUE

BEKNOPT VERSLAG

COMPTE RENDU ANALYTIQUE

COMMISSIE VOOR DE SOCIALE ZAKEN

COMMISSION DES AFFAIRES SOCIALES

Woensdag

20-06-2018

Namiddag

Mercredi

20-06-2018

Après-midi

N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	Parti Socialiste
MR	Mouvement réformateur
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
Open Vld	Open Vlaamse Liberalen en Democraten
sp.a	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
cdH	centre démocrate Humaniste
VB	Vlaams Belang
DéFI	Démocrate Fédéraliste Indépendant
PTB-GO!	Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture!
Vuye&Wouters	Vuye&Wouters
PP	Parti Populaire

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :		Abréviations dans la numérotation des publications :	
DOC 54 0000/000	Parlementair stuk van de 54 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 54 0000/000	Document parlementaire de la 54 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA	Questions et Réponses écrites
CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag	CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral
CRABV	Beknopt Verslag	CRABV	Compte Rendu Analytique
CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)	CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
PLEN	Plenum	PLEN	Séance plénière
COM	Commissievergadering	COM	Réunion de commission
MOT	Moties tot besluit van interpellaties (op beige kleurig papier)	MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers	Publications officielles éditées par la Chambre des représentants
Bestellingen :	Commandes :
Natieplein 2	Place de la Nation 2
1008 Brussel	1008 Bruxelles
Tel. : 02/ 549 81 60	Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.dekamer.be	www.lachambre.be
e-mail : publicaties@dekamer.be	e-mail : publications@lachambre.be

INHOUD

Vraag van de heer Jan Spooren aan de minister van Pensioenen over "het advies van de NAR over de 50-plussers" (nr. 24310)	1
<i>Spreekers: Jan Spooren, Daniel Bacquelaine, minister van Pensioenen</i>	
Vraag van de heer Frédéric Daerden aan de minister van Pensioenen over "de aanscherping van de voorwaarden voor vervroegd pensioen" (nr. 21714)	2
<i>Spreekers: Frédéric Daerden, Daniel Bacquelaine, minister van Pensioenen</i>	
Samengevoegde vragen van	2
- de heer Frédéric Daerden aan de minister van Pensioenen over "de vervroegde pensionering voor het onderwijzend personeel" (nr. 24396)	2
- mevrouw Karin Temmerman aan de minister van Pensioenen over "het verlies aan pensioen bij opname van het vervroegd pensioen binnen het stelsel van de zware beroepen" (nr. 24730)	2
- de heer Raoul Hedebouw aan de minister van Pensioenen over "het regeringsakkoord omtrent zware beroepen" (nr. 24898)	2
- de heer Raoul Hedebouw aan de minister van Pensioenen over "het pensioenverlies voor de werknemers met een zwaar beroep" (nr. 25255)	2
- de heer Raoul Hedebouw aan de minister van Pensioenen over "de lijst van zware beroepen in de overheidssector" (nr. 25671)	2
- mevrouw Catherine Fonck aan de minister van Pensioenen over "de zware beroepen" (nr. 25682)	2
- de heer Wouter De Vriendt aan de minister van Pensioenen over "de zware beroepen" (nr. 25686)	2
- de heer Frédéric Daerden aan de minister van Pensioenen over "het in aanmerking nemen van de zwaarte van het beroep voor de bepaling van de pensioenleeftijd en de berekening van het pensioen" (nr. 25750)	2
- mevrouw Karin Temmerman aan de minister van Pensioenen over "de onderhandelingen in het kader van de zware beroepen" (nr. 26001)	3
- de heer Marco Van Hees aan de minister van Pensioenen over "de lijst van zware beroepen in de overheidssector" (nr. 26166)	3
- de heer Marco Van Hees aan de minister van Pensioenen over "het pensioenverlies voor	3

SOMMAIRE

Question de M. Jan Spooren au ministre des Pensions sur "l'avis du CNT relatif aux personnes de plus de 50 ans" (n° 24310)	1
<i>Orateurs: Jan Spooren, Daniel Bacquelaine, ministre des Pensions</i>	
Question de M. Frédéric Daerden au ministre des Pensions sur "le durcissement des conditions d'accès à la pension anticipée" (n° 21714)	2
<i>Orateurs: Frédéric Daerden, Daniel Bacquelaine, ministre des Pensions</i>	
Questions jointes de	2
- M. Frédéric Daerden au ministre des Pensions sur "le départ à la retraite anticipée pour les enseignants" (n° 24396)	2
- Mme Karin Temmerman au ministre des Pensions sur "le manque à gagner lors de la prise de la pension anticipée dans le régime des métiers pénibles" (n° 24730)	2
- M. Raoul Hedebouw au ministre des Pensions sur "l'accord de gouvernement concernant les métiers pénibles" (n° 24898)	2
- M. Raoul Hedebouw au ministre des Pensions sur "la perte pour la pension des travailleurs exerçant un métier pénible" (n° 25255)	2
- M. Raoul Hedebouw au ministre des Pensions sur "la liste des métiers pénibles dans le secteur public" (n° 25671)	2
- Mme Catherine Fonck au ministre des Pensions sur "les métiers pénibles" (n° 25682)	2
- M. Wouter De Vriendt au ministre des Pensions sur "les métiers pénibles" (n° 25686)	2
- M. Frédéric Daerden au ministre des Pensions sur "la prise en compte de la pénibilité pour l'âge et le calcul de la pension" (n° 25750)	2
- Mme Karin Temmerman au ministre des Pensions sur "les négociations relatives aux métiers pénibles" (n° 26001)	3
- M. Marco Van Hees au ministre des Pensions sur "la liste des métiers pénibles dans le secteur public" (n° 26166)	3
- M. Marco Van Hees au ministre des Pensions sur "la perte pour la pension des travailleurs	3

de werknemers met een zwaar beroep" (nr. 26167)		exerçant un métier pénible" (n° 26167)	
- de heer Marco Van Hees aan de minister van Pensioenen over "het regeeringsakkoord omtrent zware beroepen" (nr. 26168)	3	- M. Marco Van Hees au ministre des Pensions sur "l'accord de gouvernement concernant les métiers pénibles" (n° 26168)	3
- de heer Vincent Van Quickenborne aan de minister van Pensioenen over "de zware beroepen" (nr. 26171)	3	- M. Vincent Van Quickenborne au ministre des Pensions sur "les métiers pénibles" (n° 26171)	3
- de heer Frédéric Daerden aan de minister van Pensioenen over "de zwareberoepenbonus in de pensioenregeling voor de zware beroepen" (nr. 26192)	3	- M. Frédéric Daerden au ministre des Pensions sur "le bonus pénibilité dans le système de prise en compte de la pénibilité des métiers lourds" (n° 26192)	3
- de heer Frédéric Daerden aan de minister van Pensioenen over "de criteria van de zwaarte van het beroep en de loopbaanvoorwaarde in de toekomstige pensioenregeling voor de zware beroepen" (nr. 26193)	3	- M. Frédéric Daerden au ministre des Pensions sur "les critères de pénibilité et la condition de carrière dans le futur régime de pénibilité" (n° 26193)	3
- de heer Frédéric Daerden aan de minister van Pensioenen over "de gevolgen van de datum van inwerkingtreding van de regeling voor de zware beroepen" (nr. 26194)	3	- M. Frédéric Daerden au ministre des Pensions sur "les implications de la date d'entrée en vigueur du système de pénibilité dans les métiers lourds" (n° 26194)	3
- de heer Jan Spooren aan de minister van Pensioenen over "het akkoord over de zware beroepen" (nr. 26221)	3	- M. Jan Spooren au ministre des Pensions sur "l'accord sur la pénibilité des carrières" (n° 26221)	3
Sprekers: Frédéric Daerden, Karin Temmerman, Catherine Fonck, voorzitter van de cdH-fractie, Marco Van Hees, Jan Spooren, Vincent Van Quickenborne, Daniel Bacquelaine, minister van Pensioenen		Orateurs: Frédéric Daerden, Karin Temmerman, Catherine Fonck, présidente du groupe cdH, Marco Van Hees, Jan Spooren, Vincent Van Quickenborne, Daniel Bacquelaine, ministre des Pensions	
Samengevoegde vragen van	15	Questions jointes de	15
- mevrouw Julie Fernandez Fernandez aan de minister van Pensioenen over "de pensioenen van de militairen" (nr. 24426)	15	- Mme Julie Fernandez Fernandez au ministre des Pensions sur "les pensions des militaires" (n° 24426)	15
- mevrouw Gwenaëlle Grovonius aan de minister van Pensioenen over "de pensioenen van het spoorwegpersoneel" (nr. 24430)	15	- Mme Gwenaëlle Grovonius au ministre des Pensions sur "les pensions des cheminots" (n° 24430)	15
- de heer Frédéric Daerden aan de minister van Pensioenen over "het in aanmerking nemen van de zwaarte van het beroep voor spoorwegbeambten" (nr. 26195)	15	- M. Frédéric Daerden au ministre des Pensions sur "la prise en compte de la pénibilité pour les cheminots" (n° 26195)	15
Sprekers: Frédéric Daerden, Daniel Bacquelaine, minister van Pensioenen		Orateurs: Frédéric Daerden, Daniel Bacquelaine, ministre des Pensions	
Vraag van mevrouw Karin Temmerman aan de minister van Pensioenen over "de gestegen pensioenfactuur" (nr. 24571)	16	Question de Mme Karin Temmerman au ministre des Pensions sur "le coût majoré des pensions" (n° 24571)	16
Sprekers: Karin Temmerman, Daniel Bacquelaine, minister van Pensioenen		Orateurs: Karin Temmerman, Daniel Bacquelaine, ministre des Pensions	
Samengevoegde vragen van	17	Questions jointes de	17
- de heer Raoul Hedebouw aan de minister van	17	- M. Raoul Hedebouw au ministre des Pensions	17

Pensioenen over "het protest tegen de pensioenmaatregelen" (nr. 25422)		sur "le mouvement de protestation contre les mesures en matière de pension" (n° 25422)	
- de heer Marco Van Hees aan de minister van Pensioenen over "het protest tegen de pensioenmaatregelen" (nr. 25423)	17	- M. Marco Van Hees au ministre des Pensions sur "le mouvement de protestation contre les mesures en matière de pension" (n° 25423)	17
- de heer Marco Van Hees aan de eerste minister over "het protest tegen de pensioenmaatregelen" (nr. 25424)	17	- M. Marco Van Hees au premier ministre sur "le mouvement de protestation contre les mesures en matière de pension" (n° 25424)	17
- de heer Raoul Hedebouw aan de eerste minister over "het protest tegen de pensioenmaatregelen" (nr. 25425)	17	- M. Raoul Hedebouw au premier ministre sur "le mouvement de protestation contre les mesures en matière de pension" (n° 25425)	17
<i>Sprekers:</i> Marco Van Hees, Daniel Bacquelaine , minister van Pensioenen		<i>Orateurs:</i> Marco Van Hees, Daniel Bacquelaine , ministre des Pensions	
Samengevoegde vragen van	18	Questions jointes de	18
- mevrouw Sonja Becq aan de minister van Pensioenen over "de omzetting van de IORP II-richtlijn" (nr. 25301)	18	- Mme Sonja Becq au ministre des Pensions sur "la transposition de la directive IORP II" (n° 25301)	18
- mevrouw Daphné Dumery aan de minister van Pensioenen over "de omzetting van de IORP II-richtlijn" (nr. 25884)	19	- Mme Daphné Dumery au ministre des Pensions sur "la transposition de la directive IORP II" (n° 25884)	19
<i>Sprekers:</i> Daphné Dumery, Sonja Becq, Daniel Bacquelaine , minister van Pensioenen		<i>Orateurs:</i> Daphné Dumery, Sonja Becq, Daniel Bacquelaine , ministre des Pensions	
Vraag van mevrouw Sonja Becq aan de minister van Pensioenen over "de actualisatiefactor van 6% in aanvullende pensioenplannen" (nr. 25398)	20	Question de Mme Sonja Becq au ministre des Pensions sur "le facteur d'actualisation de 6 % dans les plans de pensions complémentaires" (n° 25398)	20
<i>Sprekers:</i> Sonja Becq, Daniel Bacquelaine , minister van Pensioenen		<i>Orateurs:</i> Sonja Becq, Daniel Bacquelaine , ministre des Pensions	
Vraag van mevrouw Sonja Becq aan de minister van Pensioenen over "de berekening en betaling van pensioenen overzeese sociale zekerheid" (nr. 25399)	21	Question de Mme Sonja Becq au ministre des Pensions sur "le calcul et le paiement des pensions dans le cadre de la sécurité sociale d'outre-mer" (n° 25399)	21
<i>Sprekers:</i> Sonja Becq, Daniel Bacquelaine , minister van Pensioenen		<i>Orateurs:</i> Sonja Becq, Daniel Bacquelaine , ministre des Pensions	
Vraag van mevrouw Sonja Becq aan de minister van Pensioenen over "de bereikbaarheid van de pensioenlijn 1765" (nr. 25400)	22	Question de Mme Sonja Becq au ministre des Pensions sur "l'accessibilité du numéro spécial pension 1765" (n° 25400)	22
<i>Sprekers:</i> Sonja Becq, Daniel Bacquelaine , minister van Pensioenen		<i>Orateurs:</i> Sonja Becq, Daniel Bacquelaine , ministre des Pensions	
Vraag van mevrouw Karin Temmerman aan de minister van Pensioenen over "het gebruik van pensioengegevens voor commerciële doeleinden" (nr. 25449)	23	Question de Mme Karin Temmerman au ministre des Pensions sur "l'utilisation de données de pension à des fins commerciales" (n° 25449)	23
<i>Sprekers:</i> Karin Temmerman, Daniel Bacquelaine , minister van Pensioenen		<i>Orateurs:</i> Karin Temmerman, Daniel Bacquelaine , ministre des Pensions	
Vraag van mevrouw Karin Temmerman aan de minister van Pensioenen over "de reglementering betreffende het pensioen van SWT'ers" (nr. 25450)	23	Question de Mme Karin Temmerman au ministre des Pensions sur "la réglementation concernant les pensions des bénéficiaires du RCC" (n° 25450)	23
<i>Sprekers:</i> Karin Temmerman, Daniel Bacquelaine , minister van Pensioenen		<i>Orateurs:</i> Karin Temmerman, Daniel Bacquelaine , ministre des Pensions	

Samengevoegde vragen van	24	Questions jointes de	24
- de heer Stefaan Vercamer aan de minister van Pensioenen over "de pensioenfinanciering door gefuseerde ziekenhuizen" (nr. 25482)	24	- M. Stefaan Vercamer au ministre des Pensions sur "le financement des pensions par les hôpitaux fusionnés" (n° 25482)	24
- de heer Stefaan Vercamer aan de minister van Pensioenen over "de aanmoediging van aanvullend pensioen voor contractuelen in de ziekenhuizen" (nr. 25950)	24	- M. Stefaan Vercamer au ministre des Pensions sur "la pension complémentaire encouragée pour les contractuels dans les hôpitaux" (n° 25950)	24
<i>Sprekers:</i> Stefaan Vercamer, Daniel Bacquelaine , minister van Pensioenen		<i>Orateurs:</i> Stefaan Vercamer, Daniel Bacquelaine , ministre des Pensions	
Vraag van mevrouw Catherine Fonck aan de minister van Pensioenen over "het in aanmerking nemen van een weddecomplement voor militairen" (nr. 25664)	26	Question de Mme Catherine Fonck au ministre des Pensions sur "la prise en compte d'un complément de traitement pour les militaires" (n° 25664)	26
<i>Sprekers:</i> Catherine Fonck , voorzitter van de cdH-fractie, Daniel Bacquelaine , minister van Pensioenen		<i>Orateurs:</i> Catherine Fonck , présidente du groupe cdH, Daniel Bacquelaine , ministre des Pensions	
Vraag van mevrouw Sonja Becq aan de minister van Pensioenen over "de hervormingen van het minimumpensioen" (nr. 25990)	27	Question de Mme Sonja Becq au ministre des Pensions sur "les réformes de la pension minimum" (n° 25990)	27
<i>Sprekers:</i> Sonja Becq, Daniel Bacquelaine , minister van Pensioenen		<i>Orateurs:</i> Sonja Becq, Daniel Bacquelaine , ministre des Pensions	
Vraag van de heer Marco Van Hees aan de minister van Pensioenen over "de pensioenpeiling" (nr. 26140)	28	Question de M. Marco Van Hees au ministre des Pensions sur "le sondage sur les pensions" (n° 26140)	28
<i>Sprekers:</i> Marco Van Hees, Daniel Bacquelaine , minister van Pensioenen		<i>Orateurs:</i> Marco Van Hees, Daniel Bacquelaine , ministre des Pensions	
Vraag van de heer Marco Van Hees aan de minister van Pensioenen over "de studie van GVHV over langdurig zieken met betrekking tot langer werken" (nr. 26141)	29	Question de M. Marco Van Hees au ministre des Pensions sur "l'étude de MPLP sur les malades de longue durée dans le cadre de l'allongement des carrières" (n° 26141)	29
<i>Sprekers:</i> Marco Van Hees, Daniel Bacquelaine , minister van Pensioenen		<i>Orateurs:</i> Marco Van Hees, Daniel Bacquelaine , ministre des Pensions	
Vraag van de heer Marco Van Hees aan de minister van Pensioenen over "de pensioenval en de afkoop van studie jaren" (nr. 26142)	31	Question de M. Marco Van Hees au ministre des Pensions sur "le piège à la pension et le rachat des années d'études" (n° 26142)	31
<i>Sprekers:</i> Marco Van Hees, Daniel Bacquelaine , minister van Pensioenen		<i>Orateurs:</i> Marco Van Hees, Daniel Bacquelaine , ministre des Pensions	
Vraag van de heer Vincent Van Quickenborne aan de minister van Pensioenen over "de pensioenval" (nr. 26172)	32	Question de M. Vincent Van Quickenborne au ministre des Pensions sur "le piège fiscal à la pension" (n° 26172)	32
<i>Sprekers:</i> Vincent Van Quickenborne, Daniel Bacquelaine , minister van Pensioenen		<i>Orateurs:</i> Vincent Van Quickenborne, Daniel Bacquelaine , ministre des Pensions	
Samengevoegde vragen van	32	Questions jointes de	32
- de heer Vincent Van Quickenborne aan de minister van Pensioenen over "de solidariteitsbijdrage" (nr. 26173)	32	- M. Vincent Van Quickenborne au ministre des Pensions sur "la cotisation de solidarité" (n° 26173)	32
- mevrouw Karin Temmerman aan de minister van Pensioenen over "de solidariteitsbijdrage" (nr. 26220)	32	- Mme Karin Temmerman au ministre des Pensions sur "la cotisation de solidarité" (n° 26220)	32

Sprekers: **Vincent Van Quickenborne, Daniel Bacquelaine**, minister van Pensioenen

Orateurs: **Vincent Van Quickenborne, Daniel Bacquelaine**, ministre des Pensions

Vraag van de heer Georges Gilkinet aan de minister van Pensioenen over "de verkoop van de tweedepensioenpijlerportefeuille door de Federale Pensioendienst" (nr. 26056)

33

Sprekers: **Georges Gilkinet, Daniel Bacquelaine**, minister van Pensioenen

Question de M. Georges Gilkinet au ministre des Pensions sur "la revente du 2ème pilier de pension constitué au sein du Service fédéral des Pensions" (n° 26056)

33

Orateurs: **Georges Gilkinet, Daniel Bacquelaine**, ministre des Pensions

Vraag van mevrouw Karin Temmerman aan de minister van Pensioenen over "de gebrekkige informatieverstrekking inzake het aanvullende pensioen bij de opname van het vervroegd en wettelijk rustpensioen" (nr. 26219)

34

Sprekers: **Karin Temmerman, Daniel Bacquelaine**, minister van Pensioenen

Question de Mme Karin Temmerman au ministre des Pensions sur "le manque d'information concernant la pension complémentaire lors de la prise de la pension de retraite anticipée et de la pension légale" (n° 26219)

34

Orateurs: **Karin Temmerman, Daniel Bacquelaine**, ministre des Pensions

COMMISSIE VOOR DE SOCIALE ZAKEN

van

WOENSDAG 20 JUNI 2018

Namiddag

COMMISSION DES AFFAIRES SOCIALES

du

MERCREDI 20 JUIN 2018

Après-midi

De behandeling van de vragen vangt aan om 14.16 uur. De vergadering wordt voorgezeten door de heer Vincent Van Quickenborne.

La discussion des questions est ouverte à 14 h 16 par M. Vincent Van Quickenborne, président.

01 Vraag van de heer Jan Spooren aan de minister van Pensioenen over "het advies van de NAR over de 50-plussers" (nr. 24310)

01 Question de M. Jan Spooren au ministre des Pensions sur "l'avis du CNT relatif aux personnes de plus de 50 ans" (n° 24310)

01.01 Jan Spooren (N-VA): Een van de pijlers van het pensioenbeleid van deze regering is de versterking van de band tussen bijdragen en uitkeringen. Voor de berekening van het pensioenbedrag – niet voor de loopbaanjaren – moeten effectief gewerkte periodes zwaarder doorwegen dan periodes van inactiviteit. Soms is echter het tegendeel waar. Op 28 september 2017 besliste de ministerraad daarom dat, voor wie jonger dan 50 jaar is, de dagen boven de eerste periode van werkloosheid enkel meetellen als een minimumrecht voor de pensioenopbouw. Tegelijk werd voor de 50-plussers een advies gevraagd aan de NAR. Wat is de stand van zaken?

01.01 Jan Spooren (N-VA): Le renforcement du lien entre cotisations et prestations constitue l'un des piliers de la politique en matière de pension de l'actuel gouvernement. Le poids des périodes de travail effectif doit en effet être plus important que celui des périodes d'inactivité pour le calcul du montant de la pension – pas pour celui de la carrière. Il n'en est toutefois pas toujours ainsi. Le 28 septembre 2017, le Conseil des ministres a, dès lors, décidé que pour les personnes de moins de 50 ans, les jours dépassant la première période de chômage ne seront comptabilisés qu'à titre de droit minimum pour la constitution de la pension. Le CNT a, par ailleurs, été invité à formuler un avis sur la situation des plus de 50 ans. Où en est la procédure?

01.02 Minister Daniel Bacquelaine (Nederlands): Samen met de minister van Werk vroeg ik de voorzitter van de NAR op 4 april 2018 een advies over het aan het werk houden van werknemers van 50 jaar en ouder, inclusief de pensioenregels. Ik zal geen nieuwe maatregelen nemen over de gelijkgestelde periodes.

01.02 Daniel Bacquelaine, ministre (en néerlandais): Le 4 avril 2018, j'ai demandé, avec mon collègue en charge de l'Emploi, au président du CNT de formuler un avis sur le maintien en activité des travailleurs de 50 ans et plus, et sur les dispositions en matière de pension qui leur sont applicables. Je ne prendrai aucune nouvelle disposition concernant les périodes assimilées.

01.03 Jan Spooren (N-VA): Kan de minister aandringen op een advies van de NAR? Overigens zou er in de discussie over de zware beroepen ook een onderscheid worden gemaakt tussen gelijkgestelde en effectief gewerkte periodes.

01.03 Jan Spooren (N-VA): Le ministre peut-il insister pour obtenir un avis du CNT? Par ailleurs, une distinction serait également établie entre les périodes assimilées et les périodes de travail effectif dans la discussion sur la pénibilité.

Het incident is gesloten.

De **voorzitter**: De heer Daerden wordt aangewezen tot nieuwe eerste ondervoorzitter van onze commissie.

02 Vraag van de heer Frédéric Daerden aan de minister van Pensioenen over "de aanscherping van de voorwaarden voor vervroegd pensioen" (nr. 21714)

02.01 Frédéric Daerden (PS): Mijn vraag gaat over maatregelen waarover gedurende vorige zomer werd onderhandeld. Het zou uw bedoeling zijn de berekeningsregels voor het vervroegde pensioen te wijzigen.

Er zou voortaan enkel rekening worden gehouden met jaren waarin men als halftijdeequivalent heeft gewerkt. Jaren waarin men een derde van een voltijdse betrekking heeft gewerkt zouden niet langer in aanmerking worden genomen, wat vandaag wel nog het geval is.

Bent u nog steeds van plan die wijziging aan te brengen? Was er daarover overleg met de sociale partners?

02.02 Minister **Daniel Bacquelaine** (Frans): Het ligt niet in mijn bedoeling de berekeningsregels voor het vervroegde pensioen te wijzigen.

Het incident is gesloten.

03 Samengevoegde vragen van

- de heer Frédéric Daerden aan de minister van Pensioenen over "de vervroegde pensionering voor het onderwijzend personeel" (nr. 24396)
- mevrouw Karin Temmerman aan de minister van Pensioenen over "het verlies aan pensioen bij opname van het vervroegd pensioen binnen het stelsel van de zware beroepen" (nr. 24730)
- de heer Raoul Hedebouw aan de minister van Pensioenen over "het regeringsakkoord omtrent zware beroepen" (nr. 24898)
- de heer Raoul Hedebouw aan de minister van Pensioenen over "het pensioenverlies voor de werknemers met een zwaar beroep" (nr. 25255)
- de heer Raoul Hedebouw aan de minister van Pensioenen over "de lijst van zware beroepen in de overheidssector" (nr. 25671)
- mevrouw Catherine Fonck aan de minister van Pensioenen over "de zware beroepen" (nr. 25682)
- de heer Wouter De Vriendt aan de minister van Pensioenen over "de zware beroepen" (nr. 25686)
- de heer Frédéric Daerden aan de minister van Pensioenen over "het in aanmerking nemen van de zwaarte van het beroep voor de bepaling van

L'incident est clos.

Le **président**: M. Daerden est désigné vice-président de notre commission.

02 Question de M. Frédéric Daerden au ministre des Pensions sur "le durcissement des conditions d'accès à la pension anticipée" (n° 21714)

02.01 Frédéric Daerden (PS): Ma question, assez ancienne, fait référence à des mesures négociées l'été dernier. Vous souhaiteriez modifier les règles de calcul pour la pension anticipée.

Pour qu'une année soit prise en compte, il faudrait avoir presté l'équivalent d'un mi-temps et non plus un tiers de temps plein comme actuellement.

Cette modification est-elle toujours dans vos intentions? Avez-vous consulté les partenaires sociaux?

02.02 Daniel Bacquelaine, ministre (en français): Il n'entre pas dans mes intentions de modifier les règles de calcul de la pension anticipée.

L'incident est clos.

03 Questions jointes de

- M. Frédéric Daerden au ministre des Pensions sur "le départ à la retraite anticipée pour les enseignants" (n° 24396)
- Mme Karin Temmerman au ministre des Pensions sur "le manque à gagner lors de la prise de la pension anticipée dans le régime des métiers pénibles" (n° 24730)
- M. Raoul Hedebouw au ministre des Pensions sur "l'accord de gouvernement concernant les métiers pénibles" (n° 24898)
- M. Raoul Hedebouw au ministre des Pensions sur "la perte pour la pension des travailleurs exerçant un métier pénible" (n° 25255)
- M. Raoul Hedebouw au ministre des Pensions sur "la liste des métiers pénibles dans le secteur public" (n° 25671)
- Mme Catherine Fonck au ministre des Pensions sur "les métiers pénibles" (n° 25682)
- M. Wouter De Vriendt au ministre des Pensions sur "les métiers pénibles" (n° 25686)
- M. Frédéric Daerden au ministre des Pensions sur "la prise en compte de la pénibilité pour l'âge et le calcul de la pension" (n° 25750)

de pensioenleeftijd en de berekening van het pensioen" (nr. 25750)

- mevrouw Karin Temmerman aan de minister van Pensioenen over "de onderhandelingen in het kader van de zware beroepen" (nr. 26001)
- de heer Marco Van Hees aan de minister van Pensioenen over "de lijst van zware beroepen in de overheidssector" (nr. 26166)
- de heer Marco Van Hees aan de minister van Pensioenen over "het pensioenverlies voor de werknemers met een zwaar beroep" (nr. 26167)
- de heer Marco Van Hees aan de minister van Pensioenen over "het regeringsakkoord omtrent zware beroepen" (nr. 26168)
- de heer Vincent Van Quickenborne aan de minister van Pensioenen over "de zware beroepen" (nr. 26171)
- de heer Frédéric Daerden aan de minister van Pensioenen over "de zwareberoepenbonus in de pensioenregeling voor de zware beroepen" (nr. 26192)
- de heer Frédéric Daerden aan de minister van Pensioenen over "de criteria van de zwaarte van het beroep en de loopbaanvoorwaarde in de toekomstige pensioenregeling voor de zware beroepen" (nr. 26193)
- de heer Frédéric Daerden aan de minister van Pensioenen over "de gevolgen van de datum van inwerkingtreding van de regeling voor de zware beroepen" (nr. 26194)
- de heer Jan Spooren aan de minister van Pensioenen over "het akkoord over de zware beroepen" (nr. 26221)

03.01 Frédéric Daerden (PS): Wat de zware beroepen betreft, zouden leerkrachten uit het lager en secundair onderwijs anders worden behandeld dan leerkrachten uit het buitengewoon en het kleuteronderwijs, enerzijds, en het hoger onderwijs, anderzijds. De eerste categorie zou twee jaar vroeger met vervroegd pensioen kunnen vertrekken, de tweede vier jaar vroeger en de derde helemaal niet. Gaan de gesprekken inderdaad die kant uit?

Wat is de reden voor die verschillende behandeling, rekening houdend met de vier basiscriteria voor de erkenning van de zware beroepen? Zal de mogelijkheid om vervroegd pensioen op te nemen een invloed hebben op het pensioenbedrag?

Ten tweede, wat is de stand van zaken op het regeringsniveau? Open Vld, de N-VA en het VBO hebben gezegd dat uw logica in het comité A te ruim was en te veel zou kosten. Hoeveel staan de besprekingen? De werknemers maken zich zorgen. U zou het budget voor de zware beroepen mogelijk

- Mme Karin Temmerman au ministre des Pensions sur "les négociations relatives aux métiers pénibles" (n° 26001)

- M. Marco Van Hees au ministre des Pensions sur "la liste des métiers pénibles dans le secteur public" (n° 26166)

- M. Marco Van Hees au ministre des Pensions sur "la perte pour la pension des travailleurs exerçant un métier pénible" (n° 26167)

- M. Marco Van Hees au ministre des Pensions sur "l'accord de gouvernement concernant les métiers pénibles" (n° 26168)

- M. Vincent Van Quickenborne au ministre des Pensions sur "les métiers pénibles" (n° 26171)

- M. Frédéric Daerden au ministre des Pensions sur "le bonus pénibilité dans le système de prise en compte de la pénibilité des métiers lourds" (n° 26192)

- M. Frédéric Daerden au ministre des Pensions sur "les critères de pénibilité et la condition de carrière dans le futur régime de pénibilité" (n° 26193)

- M. Frédéric Daerden au ministre des Pensions sur "les implications de la date d'entrée en vigueur du système de pénibilité dans les métiers lourds" (n° 26194)

- M. Jan Spooren au ministre des Pensions sur "l'accord sur la pénibilité des carrières" (n° 26221)

03.01 Frédéric Daerden (PS): En matière de reconnaissance de la pénibilité du travail, il y aurait un traitement différencié entre les enseignants du primaire et du secondaire qui pourraient accéder à deux ans de retraite anticipée, ceux de maternelle et de l'enseignement spécialisé qui auraient droit à quatre ans, et ceux du supérieur qui n'auraient rien. Est-ce bien la direction que prennent les discussions?

Sur la base des quatre critères de base, quelle est la raison de cette différenciation? Cette possibilité de retraite anticipée influera-t-elle sur le montant de la pension?

Deuxièmement, où en est-on au niveau gouvernemental? Open Vld, N-VA et FEB ont dit qu'au Comité A, votre logique était trop large et chère. Où en est la concertation? Les travailleurs sont préoccupés. Vous pensiez augmenter le budget pour la pénibilité, qu'en est-il?

optrekken. Zult u dat effectief doen?

Ten derde hebt u aan het begin van het jaar de pensioenbonus afgeschaft. U erkent dat er beroepen zijn die schadelijk zijn voor de gezondheid en u voert een zwareberoepenbonus in. Hoe wordt die bonus berekend? Waarmee wordt er rekening gehouden?

Vanaf welke leeftijd kan men in uw voorontwerp van wet betreffende de zware beroepen vervroegd pensioen opnemen? Bevestigt u dat dat niet vóór de leeftijd van 60 jaar zal kunnen en dat uw systeem er enkel op gericht is om de toegang tot het pensioen te vervroegen, waarbij de berekening van het bedrag dezelfde blijft, ongeacht of men al dan niet met pensioen vertrekt in het kader van de regeling van de zware beroepen?

Werden er simulaties gemaakt van werknemers die nu recht hebben op tantièmes en die in de regeling van de zware beroepen zouden terechtkomen? De regeling zou op 1 januari 2020 in werking treden, maar om er recht op te hebben moeten de werknemers sedert minstens tien jaar een zwaar beroep uitoefenen bij dezelfde werkgever. Op die manier vallen heel wat mensen uit de boot. Wat met de deeltijdwerkers? Wat houdt het begrip 'effectieve prestaties' in? Wat is de impact ervan op de berekening van de zwaarte van het beroep en op de leeftijd voor het vervroegde pensioen?

03.02 Karin Temmerman (sp.a): Heeft de minister nog steeds de intentie om het dossier van de zware beroepen voor het zomerreces af te ronden? Het staat immers niet op de lijst met ontwerpen die de regering nog voor het reces wil behandelen in de Kamer. Kan de minister verduidelijken of het zal gaan over zware functies of zware beroepen? De communicatie daarover is niet eensluidend.

Komen gelijkgestelde periodes wegens arbeidsongeval of zwangerschap in aanmerking bij de berekening van een zwaar beroep? Hoe verlopen de onderhandelingen in de privésector? Hoe zal de regeling voor de privésector worden gekoppeld aan die voor de overheid? Blijft de lijst die is opgemaakt voor de openbare sector, behouden? De werkgevers zeggen van niet, voor de vakbonden is de lijst essentieel. Wat is de visie van de minister?

Mensen met een zwaar beroep zullen vroeger met pensioen kunnen gaan, maar tegen een lager pensioen. Om dat te compenseren introduceerde de minister de pensioenbonus. Dat is raar, want dat was toch een verfoeilijk systeem dat de minister

Troisièmement, vous avez supprimé le bonus pension début d'année. Vous reconnaissez que des métiers abîment et instaurent un bonus pénibilité. Comment est calculé de ce bonus? Que prend-on en compte?

Dans votre avant-projet, à quel âge peut-on prendre sa pension anticipée? Confirmez-vous que ce ne sera pas avant 60 ans et que votre système ne sert qu'à anticiper l'accès à la pension avec un calcul du montant identique, quel que soit le moment de la retraite et la pénibilité?

Existe-il des simulations de la pension de travailleurs dans le régime des tantièmes qui basculeraient dans le système de la pénibilité? Les systèmes devraient entrer en vigueur au 1er janvier 2020 mais pour en bénéficier, les travailleurs devront avoir un métier pénible depuis minimum dix ans chez le même employeur. Cela exclut beaucoup de personnes. Qu'en est-il des temps partiels? Qu'entendez-vous par prestation effective et quel est son impact sur le calcul de la pénibilité et de l'âge de la pension anticipée?

03.02 Karin Temmerman (sp.a): Le ministre a-t-il toujours l'intention de boucler la question des métiers pénibles avant les vacances d'été? En effet, le sujet ne figure pas sur la liste des projets que le gouvernement entend traiter à la Chambre avant les vacances parlementaires. Le ministre peut-il préciser s'il s'agira de fonctions ou de métiers pénibles? La communication à ce sujet n'est pas très claire.

Les périodes assimilées pour cause d'accident de travail ou de grossesse entreront-elles en ligne de compte dans le calcul des métiers pénibles? Comment se déroulent les négociations dans le secteur privé? Comment le régime appliqué au secteur privé sera-t-il lié à celui de l'État? Conservera-t-on la liste qui a été dressée pour le secteur public? Les employeurs disent que non, tandis que les syndicats jugent cette liste essentielle. Qu'en pense le ministre?

Les personnes exerçant un métier pénible pourront partir à la retraite plus tôt, mais en contrepartie d'une pension plus faible. Pour compenser cette situation, le ministre a introduit le bonus de pension. Une décision curieuse pour un système "exécration"

had afgeschaft. Kan de minister dit verduidelijken?

que le ministre avait pourtant supprimé. Le ministre peut-il clarifier son point de vue?

Welke budgetten worden er uitgetrokken voor de komende jaren? Volgens de beleidscel van de minister zal de budgettaire enveloppe voor de zware beroepen even groot zijn als die van de besparingen, maar dat klopt niet. Voor het eerste jaar wordt voor de openbare sector 16 miljoen euro uitgetrokken, terwijl er 150 miljoen euro wordt bespaard. Kan de minister dit toelichten? Is er een berekening van het pensioenverlies voor de openbare sector gemaakt? Kan de minister meer uitleg geven over de oplossing in akkoord met de overheidsvakbonden voor het probleem dat het voordeel van eerder met pensioen gaan niet wordt opgenomen in de berekening van het pensioen?

Quels seront les budgets affectés aux métiers pénibles pour les prochaines années? Selon la cellule stratégique du ministre, l'enveloppe consacrée aux métiers pénibles sera aussi importante que le montant des économies, mais cette affirmation ne tient pas la route. Pour la première année, 16 millions d'euros iront au secteur public tandis que 150 millions d'euros seront économisés. Le ministre peut-il clarifier la situation? A-t-on calculé la perte de pension que subira le secteur public? Le ministre peut-il en dire davantage sur la solution trouvée, en accord avec les syndicats du secteur public, au problème de l'absence de prise en compte de l'avantage d'un départ prématuré à la retraite dans le calcul de la pension?

03.03 Catherine Fonck (cdH): Volgens uw partij en de CD&V is er een akkoord over de zware beroepen voor de overheidssector, maar Open Vld en N-VA ontkennen dat. Het akkoord waaraan twee vakbonden hun goedkeuring hebben gehecht, had wel degelijk betrekking op het voorontwerp van wet en een bijbehorende lijst van zware beroepen. De meningsverschillen gaan ook over de inhoud van de lijst, dus over de beroepen die erop staan of over de categorieën van werknemers van wie de functie als zwaar wordt erkend. Van een comité A waarvan de premier voorzitter is, mag wel wat meer duidelijkheid worden verwacht!

03.03 Catherine Fonck (cdH): Votre parti et le CD&V ont annoncé un accord sur la pénibilité pour le secteur public tandis qu'Open Vld et N-VA disaient le contraire. Or, l'accord donné par deux syndicats concernait bien l'avant-projet de loi associé à une liste des métiers pénibles. Vos divergences portent aussi sur la teneur de cette liste, soit sur les métiers repris, soit sur les catégories de travailleurs dont les fonctions sont reconnues comme pénibles. C'est quelque peu cacophonique pour un Comité A présidé par le premier ministre!

Wat is de stand van zaken van dit dossier? Werden de deelgebieden bij de jongste ontwikkelingen betrokken?

Où en êtes-vous dans ce dossier? Les entités fédérées ont-elles été associées à ses derniers développements?

U bevestigt dat. Zult u het dossier bevriezen? Het staat niet op de lijst van de dossiers die ons nog voor eind juli zullen worden voorgelegd. Waarom niet? Houdt dat verband met de onderhandelingen met de privésector? Waarom is men voor dat dossier niet eerder uit de startblokken gekomen?

Vous le confirmez. Allez vous geler ce dossier? Il n'est pas dans la liste des dossiers qui vont nous être transmis d'ici fin juillet. Pourquoi? Est-ce à cause des négociations avec le secteur privé? Pourquoi ne pas avoir commencé plus tôt?

Men moet zich ook buigen over de zware beroepen in de privésector. Welke voortgang werd er op dat vlak al geboekt?

Il faut examiner la pénibilité de ce secteur. Quelles sont les avancées à ce propos?

U hebt beloofd dat u zou zorgen voor een billijke regeling voor de verschillende soorten werknemers. Hoe zult u dat aanpakken? Zult u de beslissingen die voor de overheid werden genomen, toepassen op de privésector?

Vous vous êtes engagé à maintenir l'équité entre les travailleurs. Comment? Allez-vous appliquer au secteur privé les décisions sur le secteur public?

U bent van plan de begrotingswinst die voortvloeit uit de afschaffing van de preferentiële tantièmes en de verhogingscoëfficiënten aan te wenden voor de

Vous voulez réinjecter le gain budgétaire des tantièmes préférentiels et des coefficients d'augmentation dans les métiers pénibles. Le

zware beroepen. Geldt dat ook voor de privésector of komt er daarvoor een bijkomende enveloppe? Werden er al begrotingsprojecties gemaakt?

secteur privé est-il concerné ou y aura-t-il une enveloppe complémentaire pour celui-ci? Des projections budgétaires ont-elles été réalisées?

Werd er rekening gehouden met werknemers met een handicap? Op welke manier?

Le handicap a-t-il été pris en compte? De quelle manière?

Hoe koppelt u de vier criteria aan de beroepen? Hoe zullen de beroepen en de situatie van de werknemers afgewogen worden?

Comment articulez-vous les 4 critères et les métiers? Comment va-t-on examiner les métiers et la situation des personnes concernées?

03.04 Marco Van Hees (PTB-GO!): Het akkoord dat u met twee overheidsvakbonden hebt gesloten, werd door sommige van uw regeringspartners van tafel geveegd.

03.04 Marco Van Hees (PTB-GO!): L'accord que vous avez conclu avec deux syndicats du secteur public a été jeté à la poubelle par certains de vos partenaires gouvernementaux.

Hoe zult u een akkoord bereiken? Bestaat er een lijst met zware beroepen waar de regering achterstaat? Wat vindt u van het idee om eerst voor de privésector en daarna voor de overheidssector een akkoord te sluiten? Als er een nieuw akkoord zou worden bereikt in het comité A, zal het dan opnieuw verworpen worden door uw regeringspartners of zult u het kunnen doordrijven?

Comment parviendrez-vous à un accord? Existe-t-il une liste de "métiers pénibles" défendue par le gouvernement? Que pensez-vous de l'idée de conclure d'abord un accord pour le secteur privé puis pour le secteur public? Si un nouvel accord devait intervenir au Comité A, seriez-vous à nouveau recalé par vos partenaires du gouvernement ou réussirez-vous à l'imposer?

U laat weinig los over de pensioenbedragen voor de zware beroepen. Uit een studie van het ABVV blijkt dat hoe zwaarder een beroep is, hoe groter het inkomensverlies is! Waarom wordt de vermenigvuldigingscoëfficiënt voor het bepalen van de pensioenleeftijd voor een zwaar beroep ook niet op het pensioenbedrag toegepast?

Vous communiquez peu sur les montants de pension pour les métiers pénibles. Une étude de la FGTB a montré que plus une profession est pénible, plus la perte de revenus sera importante! Pourquoi le coefficient de multiplication appliqué pour fixer l'âge de la pension d'un métier pénible n'est-il pas appliqué également sur le montant de la pension?

U stimuleert de mensen met een zwaar beroep om langer te werken. Als ze dat niet kunnen, verliezen ze echter een deel van hun pensioen. Waarom worden ze bestraft? Blijft u erbij dat de werknemers met een zwaar beroep niet op hun pensioen moeten inleveren?

Vous encouragez à travailler plus longtemps dans les métiers lourds. Mais si ces personnes n'y arrivent pas, elles perdent une partie de leur pension: pourquoi sont-elles sanctionnées? Maintenez-vous que les travailleurs exerçant un métier pénible ne perdront pas de pension?

Volgens Securex is een kwart van de werknemers tussen 60 en 64 jaar meer dan een jaar afwezig wegens ziekte. Dreigt uw hervorming die trend niet te versterken?

D'après Securex, un quart des salariés entre 60 et 64 ans est en absence maladie depuis plus d'un an. Votre réforme ne risque-t-elle pas d'accentuer cette tendance?

Als de enveloppen voor de zware beroepen voor de komende jaren al vastliggen, hoe kan er dan sprake zijn van vrije onderhandelingen met de sociale partners?

Si les enveloppes pour les métiers pénibles sont déjà fixées pour les années à venir, comment peut-il être question d'une négociation libre avec les partenaires sociaux?

Hoelang moet men een beroep hebben uitgeoefend voor er erkend wordt dat men een zwaar beroep heeft, vijf of tien jaar?

Combien de temps faut-il exercer un métier pour qu'il soit reconnu pénible, 5 ou 10 ans?

Zullen de wegens ziekte of werkloosheid niet gewerkte perioden in aanmerking worden genomen?

Les périodes non prestées pour maladie ou chômage sont-elles prises en compte?

Zal het beroep van leerkracht als een zwaar beroep worden erkend, op grond van de emotionele belasting?

Aangezien er kennelijk niet onderhandeld kan worden over een lijst van zware beroepen, vragen de sociale partners die de werknemers in de privésector en de werkgevers vertegenwoordigen dat er criteria worden bepaald. Zullen dat de criteria zijn die voor het openbaar ambt werden vastgesteld, of zullen er criteria worden toegevoegd of gewijzigd?

Wat zijn de twee bedragen in het geding: wat zal de afschaffing van de preferentiële tantièmes de Staat opleveren, en wat zal de regeling voor de zware beroepen de Staat kosten?

03.05 Jan Spooren (N-VA): De minister heeft inderdaad een lijst voorgelegd, maar die vinden we te uitgebreid. Dat zou de hervorming uithollen. Zal de minister wachten op een akkoord met de privésector of zal hij onmiddellijk nieuwe initiatieven nemen in de openbare sector? Zal hij de nieuwe lijst voor de openbare sector inkorten?

Zijn er binnen de regering randvoorwaarden vastgelegd? Het pensioenbedrag mag niet dalen, de uitstapleeftijd ook niet en het budget moet gerespecteerd worden. Hoe kunnen die drie parameters bij een nieuwe poging allemaal worden gerespecteerd?

Wat bedoelt de minister met het onderscheid tussen effectief gewerkte periodes en gelijkgestelde periodes bij zware beroepen?

03.06 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Vastleggen wat zwaar is, is erg moeilijk. In andere landen heeft die oefening ook jaren geduurd. Ondertussen werd vooruitgang geboekt: de criteria liggen vast en een wetsontwerp daarover werd in eerste lezing goedgekeurd. Met die criteria als uitgangspunt moet men tot een lijst komen zonder een discriminerende behandeling van de publieke en private sector. De kostprijs moet door het Planbureau worden berekend opdat de hele pensioenhervorming niet uitgehoud wordt.

In het *Ageing Report* van de Europese Commissie worden de kosten van de vergrijzing nogmaals bestudeerd. Initieel had het Planbureau gezegd dat door de hervormingen van deze en vorige regeringen de vergrijzingskosten werden gehalveerd, maar uit het rapport blijkt dat door een verminderde bevolkingsgroei tegen 2060 en een

Enseigner sera-t-il reconnu comme pénible sur base de la charge émotionnelle?

La négociation d'une liste de professions lourdes semblant impossible, les partenaires sociaux représentant les salariés privés et les employeurs demandent des critères. Seront-ils les mêmes que ceux de la fonction publique, va-t-on en ajouter d'autres ou les changer?

Quels sont les deux montants de la suppression des tantièmes préférentiels et de l'introduction du système à unités pénibles? Quel en est le bilan budgétaire?

03.05 Jan Spooren (N-VA): Le ministre a, en effet, présenté une liste. Cependant, nous la jugeons trop étendue et estimons qu'elle viderait la réforme de sa substance. Le ministre attendra-t-il qu'un accord soit conclu avec le secteur privé ou prendra-t-il immédiatement de nouvelles initiatives dans le secteur public? Raccourcira-t-il la nouvelle liste concernant le secteur public?

Des conditions périphériques ont-elles été fixées au sein du gouvernement? La pension ne peut pas être abaissée, l'âge de départ à la retraite non plus et le budget doit être respecté. Comment combiner ces trois paramètres dans le cadre d'une nouvelle tentative?

Que signifie le ministre lorsqu'il prône la distinction entre les périodes de travail effectif et les périodes assimilées en ce qui concerne les métiers pénibles?

03.06 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Il est très difficile de définir la pénibilité. Cet exercice a également duré des années dans d'autres pays. Dans l'intervalle, des progrès ont été engrangés: les critères existent et un projet de loi en la matière a été adopté en première lecture. Nous devons dresser une liste sur la base de ces critères, sans traitement discriminatoire des secteurs public et privé. Le Bureau du Plan doit en calculer le coût pour éviter d'affaiblir la réforme des pensions dans son ensemble.

Le coût du vieillissement a une nouvelle fois été étudié dans le *Ageing Report* de la Commission européenne. Si le Bureau du Plan avait initialement indiqué que le coût du vieillissement avait été réduit de moitié à la suite des réformes opérées par le gouvernement actuel et les gouvernements précédents, il ressort du rapport qu'en raison d'une

lagere productiviteitsgroei de kosten voor de vergrijzing alsnog wat hoger uitkomen. Dat betekent dus dat wij zeer voorzichtig moeten zijn om nu op lange termijn voordelen toe te staan aan mensen, als die voordelen naderhand zeer moeilijk betaalbaar blijken te zijn.

Wat vindt de minister van de lijst met zware beroepen die enkele weken geleden door de overheidsvakbonden werd gecommuniceerd en waar ongeveer de helft van alle vastbenoemde ambtenaren op stond? Als de lijst in de private sector even uitgebreid zou zijn, zou dat tot een enorme kostprijs leiden.

Het sociaal overleg in de private sector verloopt zeer moeizaam. Vakbonden en werkgevers zijn het er wel over eens dat er geen lijst hoeft te komen. Hoe zal dat dan verlopen? Is de minister aanwezig bij dat overleg?

Professor Stijn Baert lanceerde eind mei een voorstel in *De Morgen* om op basis van objectieve informatie, namelijk functiecoderingen en Europese bevestigingen, een lijst met zware taken samen te stellen, ongeacht of ze in de private dan wel in de publieke sector worden uitgevoerd. De Academische Raad zou die lijst kunnen opstellen, binnen een vooraf vastgelegde budgettaire enveloppe. Daarna pas zou die lijst voorgelegd worden aan de sociale partners. Wat vindt de minister hiervan?

Wat is de budgettaire enveloppe in de drie stelsels, niet alleen voor de jaren 2019 en 2020, maar ook voor de jaren daarna? Hoe groot is de opbrengst van de afschaffing van de voordelige tantièmes, rekening houdend met de overgangsbepalingen?

Zal de minister erover waken dat finaal dezelfde regeling zal gelden voor werknemers als voor ambtenaren? Tegen wanneer zal de lijst met zware taken klaar zijn? Wanneer zal het Planbureau zijn berekening maken?

03.07 Minister **Daniel Bacquelaine** (*Frans*): Wat de openbare sector betreft, werd er op 23 mei in het comité A met twee vakbonden een akkoord bereikt over het voorontwerp betreffende de zware beroepen en de berekening van het pensioen.

(*Nederlands*) Dit akkoord, dat enkel betrekking heeft op het wettelijk kader en niet op de lijst van zware functies, werd goedgekeurd door het

croissance moindre de la population d'ici à 2060 et du fléchissement de la croissance de la productivité, le coût du vieillissement sera un peu plus élevé. Cela signifie qu'il faut faire preuve d'une grande prudence en octroyant actuellement des avantages à long terme s'il doit s'avérer ultérieurement qu'ils seront très difficiles à payer.

Que pense le ministre de la liste des métiers pénibles communiquée voici quelques semaines par les syndicats de la fonction publique et qui comprend environ la moitié de tous les fonctionnaires nommés définitivement? Si la liste était étendue au secteur privé, le coût serait faramineux.

La concertation sociale dans le secteur privé est malaisée. Les syndicats et les employeurs sont d'accord pour considérer qu'il ne faut pas de liste. Comment les choses vont-elles dès lors se dérouler? Le ministre assiste-t-il à cette concertation?

Le professeur Stijn Baert a proposé fin mai, dans le quotidien *De Morgen*, d'établir sur la base d'informations objectives, en l'espèce des codifications de fonctions et des sondages européens, une liste des tâches pénibles, qu'elles soient effectuées dans le secteur public ou dans le secteur privé. Le Conseil académique pourrait établir la liste dans le cadre d'une enveloppe budgétaire fixée préalablement. Ensuite seulement, la liste serait soumise aux partenaires sociaux. Qu'en pense le ministre?

Quelle est l'enveloppe budgétaire dans les trois régimes, pour les années 2019 et 2020 mais aussi pour les années suivantes? Quelle est l'ampleur des recettes de la suppression des tantièmes provisoires, compte tenu des dispositions transitoires?

Le ministre veillera-t-il à ce que le même régime s'applique en définitive aux travailleurs salariés et aux fonctionnaires? Quand la liste des métiers pénibles sera-t-elle prête? Quand le Bureau du Plan effectuera-t-il ses calculs?

03.07 **Daniel Bacquelaine**, ministre (*en français*): Concernant le secteur public, l'avant-projet de loi sur la pénibilité de certaines fonctions pour la pension anticipée et le calcul de la pension a fait l'objet, le 23 mai, d'un accord en Comité A avec deux syndicats.

(*En néerlandais*) Le cabinet restreint a adopté cet accord, qui ne porte que sur le cadre légal et non sur la liste des fonctions pénibles, le 15 mai. Les

kernkabinet op 25 mei. De vakbonden hebben de aanneming door de regering van de lijst van zware functies in de publieke sector als voorwaarde gesteld voor hun akkoord.

De beslissing van de ministerraad van 4 april 2018 bepaalt dat deze lijst zal worden vastgelegd in een KB dat zal worden voorgelegd aan de regering in derde lezing, tegelijk met het ontwerp van KB met de lijst van zware functies in de privésector. Ik kan mij vandaag dan ook niet uitspreken over de lijsten die zullen worden vastgelegd door de regering.

(Frans) Wat de privésector betreft, heeft het beheerscomité van de Federale Pensioendienst op 6 juni een advies over het voorontwerp uitgebracht.

(Nederlands) Het is een verdeeld advies. De vakbonden willen verder gaan dan wat wordt voorgesteld, met meer aandacht voor de emotionele belasting. De werkgevers vinden dat het ontwerp te ver gaat: zij staan weigerachtig tegenover criteria als emotionele belasting, verhoogde veiligheidsrisico's, handicap.

(Frans) Het enige punt waarop werkgevers en vakbonden elkaar vinden, is dat er criteria op de lijst zouden moeten staan.

Wij houden rekening met de opmerkingen die uit het sociaal overleg voortvloeien, waaronder de voorstellen in het protocolakkoord met de vakbonden van de overheidssector.

(Nederlands) De gesprekken in de NAR moeten nu worden voortgezet om, geïnspireerd door het Nationaal Pensioencomité, de lijst van zware functies in de privésector op te stellen. Deze lijst moet billijk zijn en mag niet leiden tot verschillen tussen de publieke sector en de privésector.

Er werd op 18 mei bovendien een overleg georganiseerd met de deelstaten, ook al is dat wettelijk niet vereist.

(Frans) Er zal met de deelgebieden zoals afgesproken een nieuwe vergadering worden belegd over de lijst met de zware functies in de overheidssector.

Het sociaal overleg over het wettelijke kader is afgelopen. Het voorontwerp van wet komt binnenkort dus terug naar de ministerraad, in tweede lezing voor de overheidssector en in eerste lezing voor de privésector. Nadat de teksten zijn goedgekeurd, zullen ze voor advies aan de Raad van State worden overgezonden.

syndicats ont exigé l'adoption par le gouvernement de la liste des fonctions pénibles dans le secteur public comme préalable à leur assentiment.

La décision du Conseil des ministres du 4 avril 2018 prévoit que cette liste fera l'objet d'un arrêté royal qui sera soumis au gouvernement en troisième lecture, avec le projet d'arrêté royal comportant la liste des fonctions pénibles dans le secteur privé. Je ne puis dès lors pas me prononcer aujourd'hui au sujet des listes que le gouvernement arrêtera.

(En français) Pour le privé, le comité de gestion du Service fédéral des Pensions a, le 6 juin, émis un avis sur l'avant-projet.

(En néerlandais) Il s'agit d'un avis partagé. Les syndicats veulent aller plus loin que ce qui est proposé, avec une attention accrue pour la charge émotionnelle. Les employeurs estiment que le projet va trop loin et sont réticents face aux critères comme la charge émotionnelle, les risques de sécurité accrus, le handicap.

(En français) La seule convergence entre employeurs et syndicats est que la liste comprenne des critères.

Nous prendrons en compte des remarques formulées lors de la concertation sociale, dont celles reprises dans le protocole d'accord avec les syndicats du secteur public.

(En néerlandais) Les discussions au sein du CNT doivent à présent se poursuivre afin de dresser la liste des fonctions pénibles dans le secteur privé, en s'inspirant des travaux du Comité national des pensions. La liste devra être équitable et ne devra pas créer des déséquilibres entre les secteurs public et privé.

De plus, même si la loi ne l'exige pas, une concertation avec les entités fédérées a été organisée le 18 mai.

(En français) Une nouvelle réunion avec les entités fédérées sur la liste des fonctions pénibles dans le public sera organisée comme convenu.

La concertation sociale sur le cadre légal ayant pris fin, l'avant-projet reviendra au Conseil des ministres en deuxième lecture pour le secteur public et en première lecture pour le privé. Après approbation, les textes seront soumis au Conseil d'État.

(Nederlands) Op basis van de NAR-lijst van zware functies in de privésector zal de ministerraad zich na de zomervakantie definitief uitspreken over zowel het voorontwerp van wet als de KB's. Het parlementaire werk zal dan kunnen beginnen, met als doel een inwerkingtreding van de hervorming op 1 januari 2020.

(Frans) Ik kom nu tot het wettelijke kader.

(Nederlands) De regering heeft nog geen definitieve beslissing genomen over de hervorming en zal nog rekening houden met de opmerkingen die uit het sociaal overleg komen. Het technische debat zal dus pas gevoerd worden bij de bespreking van het voorontwerp van wet.

Wie een functie uitoefent die als zware functie is erkend, zal sneller kunnen voldoen aan de loopbaanvoorwaarden voor het vervroegd pensioen, maar de minimumleeftijd is 60 jaar. Deze werknemers zullen geen lager pensioenbedrag krijgen omdat zij vroeger uittreden: het voorontwerp verandert niets aan de berekeningsmethode.

Werknemers die in deze situatie toch beslissen om de beroepsloopbaan voort te zetten, kunnen aanspraak maken op een bonus voor hun zware functie. Deze bonus kan een belangrijke verhoging van het pensioen betekenen, omdat dit overeenkomt met de som van de maandelijkse pensioenbedragen die men had kunnen genieten tussen de P-datum zware functie en de P-datum of de effectieve ingangsdatum van het rustpensioen indien dit voor de P-datum plaatsvindt.

Het in het comité A gesloten protocolakkoord voorziet in een kliksysteem dat zorgt voor een garantie op een pensioenbedrag dat in geen geval lager is dan het bedrag dat de werknemer zou genieten op basis van de huidige wetgeving.

Volgens het protocolakkoord moet een werknemer minimum tien jaar een als zware functie erkende functie uitoefenen. Twee KB's zullen bepalen welke loopbaanperiodes hiervoor in aanmerking komen: een voor de publieke sector en een voor de privésector. De KB's zullen op het ogenblik van de derde lezing van het wetsontwerp aan de regering worden voorgelegd. Ik kan me daar dus nog niet over uitspreken.

(Frans) Personen met een verminderde zelfredzaamheid van categorie 4 of 5 zullen een erkenning krijgen voor de zwaarte van het werk, en

(En néerlandais) Sur la base de la liste du CNT des fonctions pénibles dans le secteur privé, le Conseil des ministres se prononcera définitivement après les vacances d'été tant sur l'avant-projet de loi que sur les AR. Le travail parlementaire pourra ensuite commencer, en visant une entrée en vigueur de la réforme pour le 1er janvier 2020.

(En français) J'en arrive au cadre légal.

(En néerlandais) Le gouvernement n'a pas encore pris de décision définitive concernant la réforme et tiendra encore compte des observations formulées dans le cadre de la concertation sociale. Le débat technique ne sera dès lors mené qu'au moment de la discussion de l'avant-projet de loi.

Toute personne exerçant une fonction reconnue comme étant "lourde" pourra satisfaire plus rapidement aux conditions de carrière pour la pension anticipée, mais l'âge minimum est fixé à 60 ans. La pension de ces travailleurs ne sera pas moins élevée en raison de leur départ anticipé: l'avant-projet de loi ne modifie en rien la méthode mise en œuvre pour le calcul de la pension.

Les travailleurs qui décideraient de poursuivre malgré tout leur carrière professionnelle pourront prétendre à un bonus pour fonction lourde. Celui-ci peut consister en une augmentation considérable du montant de la pension, dès lors qu'il correspondra à la somme des montants mensuels dont on aurait pu bénéficier entre la date-P pour la fonction lourde et la date-P ou la date de prise de cours effective de la pension de retraite si celle-ci est antérieure à la date-P.

Le protocole d'accord signé au Comité A prévoit l'instauration d'un système de cliquet qui garantit une pension dont le montant ne sera en tout cas jamais inférieur à celui dont bénéficierait le travailleur en vertu de la législation actuelle.

Selon le protocole d'accord, un travailleur doit exercer au moins pendant dix ans une fonction reconnue pénible. Deux arrêtés royaux détermineront les périodes de carrière qui seront prises en considération à cet effet: un premier pour le secteur public et un second pour le secteur privé. Les arrêtés royaux seront soumis au gouvernement lors de la troisième lecture du projet de loi. Il m'est donc impossible de me prononcer là-dessus à ce stade-ci.

(En français) Les personnes souffrant d'une réduction d'autonomie de catégories 4 ou 5 bénéficieront de la pénibilité, pour anticiper leur

vroeger met pensioen kunnen gaan of een hoger pensioenbedrag krijgen.

Teneinde rekening te houden met het advies van de Nationale Hoge Raad voor Personen met een Handicap zal dit voordeel in het voorontwerp ook uitgebreid worden tot de personen met een verminderde zelfredzaamheid van categorie 3.

Wat de technologische ontwikkelingen en de werkomstandigheden betreft, bepaalt het voorontwerp dat de zwaarte van een functie beoordeeld zal worden in functie van de evolutie van de arbeidsmarkt en de maatregelen die genomen worden om de zwaarte van het werk te verlichten. De lijst met zware beroepen zal dus om de vijf jaar herbekeken en aan de veranderingen in de maatschappij aangepast worden.

De budgettaire enveloppen werden door de regering bepaald in het kader van de oorspronkelijke begroting 2017.

(Nederlands) Het verslag van 12 december 2016 van het Nationaal Pensioencomité bepaalt dat de invoering van de criteria van de zware functies moet plaatsvinden met respect voor de budgettaire enveloppe. Ik voer alle gesprekken met de becommernis de budgettaire doelstellingen na te leven. Het Federaal Planbureau zal de budgettaire impact analyseren als alle elementen van de hervorming definitief vastgesteld zijn en het zal ook de impact bepalen op de evolutie van de gemiddelde uittredingsleeftijd. Deze hervorming mag de vermindering van de vergrijzingskosten immers niet in gevaar brengen en mag ook geen obstakel vormen voor het verhogen van de gemiddelde leeftijd van uittreden.

(Frans) De pensioenbonus en de bonus voor zware beroepen zijn twee verschillende dingen. De pensioenbonus was van toepassing ongeacht de zwaarte van het beroep.

Ik denk dat ik alle vragen beantwoord heb.

03.08 Frédéric Daerden (PS): Er zijn nog steeds onbekenden. We mogen niet vergeten in welke context die door de werknemers verwachte wet voorbereid wordt. Ze volgt op uw hervormingen om de wettelijke pensioenleeftijd te verhogen, de toegang tot het vervroegd pensioen te verstrengen en de pensioenbonus af te schaffen. Ze moet dus de werknemers met een zwaar beroep de mogelijkheid bieden vroeger te vertrekken, voordat ze ziek vallen of ontslagen worden. U zegt echter dat ze eerder zullen kunnen vertrekken, maar dan met een lager pensioen. Dat is geen antwoord op

départ à la retraite ou obtenir une pension plus importante.

Pour prendre en compte l'avis du Conseil Supérieur National des Personnes Handicapées, l'avant-projet étend cet avantage aux personnes ayant une autonomie réduite de catégorie 3.

À propos de l'évolution technologique et des conditions de travail, l'avant-projet prévoit que la pénibilité liée à une fonction sera appréciée selon l'évolution du marché du travail et des mesures prises pour réduire la pénibilité. La liste sera donc évaluée tous les cinq ans pour s'adapter à l'évolution sociétale.

Les enveloppes budgétaires sont celles décidées par le gouvernement à l'initial 2017.

(En néerlandais) Le rapport du 12 décembre 2016 du Comité national des pensions prévoit que les critères relatifs aux fonctions pénibles doivent être fixés dans le respect de l'enveloppe budgétaire. Je mène toutes les discussions avec le souci de respecter les objectifs budgétaires. Le Bureau fédéral du Plan analysera l'impact budgétaire lorsque tous les éléments de la réforme auront définitivement été établis et il déterminera également l'incidence sur l'évolution de l'âge moyen de la retraite. Cette réforme ne peut en effet compromettre la réduction des coûts du vieillissement, ni entraver la hausse de l'âge moyen de la retraite.

(En français) Bonus pension et bonus pénibilité sont deux choses différentes. Le bonus pension s'appliquait, quelle que soit la pénibilité du métier.

Je crois avoir répondu à tout.

03.08 Frédéric Daerden (PS): Il reste des inconnues. N'oublions pas le contexte dans lequel cette loi attendue par les travailleurs est préparée. Elle vient après vos réformes d'augmentation de l'âge légal, du durcissement de l'accès à la pension anticipée, de la suppression du bonus de pension. Donc, elle doit permettre aux travailleurs au métier pénible de pouvoir partir plus tôt, avant d'être malades ou licenciés. Or, vous dites qu'ils pourront partir plus tôt mais avec une pension moindre. Ce n'est pas la réponse à leurs besoins.

hun verzuchtingen.

Volgens u zijn de onderhandelingen wat het comité A betreft, afgerond. Volgens de vakbonden klopt dat niet. De betoging in dat verband bracht tienduizenden werknemers op de been. In de privésector is iedereen tegen. Er is dus nog werk aan de winkel.

Ik vermoed dat het Planbureau maar met het echte werk zal beginnen na de tweede lezing door de regering voor het zomerreces. Het dossier zal hier dus na het reces opnieuw worden besproken. Op dat moment zult u een antwoord kunnen bieden op de reële noden van de werknemers.

03.09 Karin Temmerman (sp.a): Veel vragen blijven voorlopig zonder antwoord. Heb ik goed begrepen dat men in de publieke sector nog altijd spreekt over zware beroepen en in de private sector over zware functies?

03.10 Minister Daniel Bacquelaine (Frans): Men heeft het over 'zware functies'. Bij de politie werken ook administratieve ambtenaren die geen aanspraak zullen kunnen maken op een erkenning als 'zwaar beroep'.

03.11 Karin Temmerman (sp.a): Op de lijst staan geen functies, wel bijvoorbeeld 'De Post'.

03.12 Minister Daniel Bacquelaine (Frans): Het begrip 'functie' bestaat wel degelijk. De lijst is die van de vakbonden en is niet definitief.

03.13 Karin Temmerman (sp.a): Komen er twee verschillende lijsten, een voor de overheidssector en een voor de privésector?

03.14 Minister Daniel Bacquelaine (Frans): Ja, want in de privésector bestaan de meeste overheidsfuncties niet. Er zijn bijvoorbeeld geen militairen, politieagenten, leerkrachten of brandweerlieden.

03.15 Catherine Fonck (cdH): Daar ben ik het mee eens. We moeten voortgang maken met de erkenning van de zware beroepen, waar ze ook worden uitgeoefend, zowel in de openbare sector als in de privésector.

Daarnaast moeten we ook rekening houden met de personen met een beperking.

Ten slotte heerst er onduidelijkheid over het akkoord dat in het comité A gesloten werd. Enerzijds hebben twee vakbonden beweerd dat de lijst van zware beroepen hierin is opgenomen,

Au niveau de la négociation, à vous entendre, pour le Comité A c'est réglé. Ce n'est pas ce que disent les syndicats. La manifestation a rassemblé plusieurs dizaines de milliers de travailleurs. Dans le secteur privé, tout le monde est contre. Il reste du travail.

Je suppose que le Bureau du Plan commencera réellement son travail après deuxième lecture au gouvernement avant les vacances. Donc, nous en discuterons ici après les vacances. Vous pourrez alors répondre aux besoins réels des travailleurs.

03.09 Karin Temmerman (sp.a): De nombreuses questions restent encore sans réponse. Parle-t-on encore effectivement de métiers pénibles dans le secteur public et de fonctions pénibles dans le secteur privé?

03.10 Daniel Bacquelaine, ministre (en français): On parle de "fonctions pénibles". Dans la police, il y a des agents administratifs qui n'auront, eux, pas de reconnaissance de "métier pénible", par exemple.

03.11 Karin Temmerman (sp.a): Sur la liste, il n'y a pas de fonctions. Exemple: "La Poste".

03.12 Daniel Bacquelaine, ministre (en français): La notion de fonction existe bien. La liste est celle des syndicats: pas définitive.

03.13 Karin Temmerman (sp.a): Y aura-t-il deux listes différentes, une pour le secteur public et une pour le secteur privé?

03.14 Daniel Bacquelaine, ministre (en français): Oui puisque, dans le secteur privé, la majorité des fonctions publiques n'existent pas. Il n'y a pas de militaires, d'agents de police, d'enseignants, de pompiers.

03.15 Catherine Fonck (cdH): Je suis d'accord. Il faut avancer sur le public et aussi sur le privé, dans la reconnaissance des fonctions pénibles où qu'elles s'exercent.

Ensuite, il faut aussi tenir compte des personnes atteintes de handicap.

Enfin, sur le contenu de l'accord conclu au niveau du Comité A, il y a un flou. D'un côté, deux syndicats ont affirmé qu'il incluait la liste des métiers pénibles. De l'autre, le gouvernement

anderzijds zegt de regering dat dat niet klopt, dat er dus geen akkoord is en dat de lijst in een koninklijk besluit zou moeten worden gegoten, waarna die tekst opnieuw aan de regering moet worden voorgelegd. Ik veronderstel dat er op dat moment geen overleg met de sociale partners meer mogelijk zal zijn.

Wanneer men met de vakbonden onderhandelt en die zich bovendien constructief opstellen, dan moeten de afspraken ook worden nagekomen. Iets anders zou onaanvaardbaar zijn.

Ik hoop dat de regering voor het einde van deze legislatuur het tijdspad duidelijk zal uitzetten. Zo niet zou dat niet correct zijn, gelet op de soms brutale hervormingen die werden doorgedrukt.

Een ander punt is dat er voor sommige functies van de overheidssector nog steeds niet afgeschafte preferentiële tantièmes bestaan. Ik denk onder meer aan de militairen en de NMBS. In het kader van een globale hervorming zijn er sterke overgangsmaatregelen nodig om te vermijden dat personen vlak voor hun pensioen worden benadeeld.

03.16 Marco Van Hees (PTB-GO!): Ik vroeg om een vergelijking van de begrotingsenveloppe voor de in de overheidssector afgeschafte tantièmes en de enveloppe voor de zware beroepen, maar kreeg geen antwoord op die vraag.

03.17 Karin Temmerman (sp.a): Het Planbureau zal die berekening maken.

03.18 Marco Van Hees (PTB-GO!): Het Planbureau zegt u. U hebt dus nog geen cijfers?

03.19 Karin Temmerman (sp.a): Het betreft dat bedrag van 40 miljoen.

03.20 Marco Van Hees (PTB-GO!): En de tantièmes?

03.21 Minister Daniel Bacquelaine (Frans): De tantièmes hebben niets te maken met de enveloppes.

03.22 Marco Van Hees (PTB-GO!): U antwoordt dus niet!

03.23 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): De betaalbaarheid is voor de heer Van Hees totaal onbelangrijk, dat weten we allang.

explique que non et que, donc, il n'y a pas d'accord; qu'un arrêté royal devra reprendre la liste, avant de repasser devant le gouvernement. J'imagine qu'à ce moment-là, plus aucune concertation avec les partenaires sociaux ne sera possible.

Quand on négocie avec les syndicats, à l'attitude constructive qui plus est, il faut respecter les accords. L'inverse n'est pas acceptable.

J'espère qu'en termes de timing, le gouvernement prendra des engagements clairs avant la fin de cette législature. Sinon, ce ne serait pas correct par rapport aux réformes parfois brutales qui ont été prises.

Un autre point: pour certaines fonctions du secteur public, il y a des régimes de tantièmes préférentiels, pas encore supprimés. Je pense aux militaires, à la SNCB. Il faudra, dans une réforme globale, avoir des mesures de transition fortes pour éviter que des personnes soient lésées à la veille de leur entrée en pension.

03.16 Marco Van Hees (PTB-GO!): Monsieur le ministre, je vous ai posé une question sur la comparaison des enveloppes budgétaires des tantièmes supprimés dans le service public par rapport à l'enveloppe des métiers pénibles. Donc?

03.17 Karin Temmerman (sp.a): C'est le Bureau du Plan qui va calculer.

03.18 Marco Van Hees (PTB-GO!): C'est le Bureau du Plan? Donc, on n'a pas encore de chiffres, c'est ça?

03.19 Karin Temmerman (sp.a): Ce sont les 40 millions.

03.20 Marco Van Hees (PTB-GO!): Et les tantièmes?

03.21 Daniel Bacquelaine, ministre (en français): Les tantièmes n'ont rien à voir dans ces enveloppes.

03.22 Marco Van Hees (PTB-GO!): Vous ne répondez donc pas!

03.23 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): La viabilité financière n'a aucune importance aux yeux de M. Van Hees, nous le savons depuis longtemps.

03.24 Karin Temmerman (sp.a): Over de financiering moet de heer Van Quickenborne het pensioenrapport eens goed lezen.

03.24 Karin Temmerman (sp.a): En ce qui concerne le financement, M. Van Quickenborne devrait lire attentivement le rapport sur les pensions.

03.25 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Blijkbaar loopt mevrouw Temmerman de communisten achterna...

03.25 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Manifestement, Mme Temmerman emboîte le pas aux communistes...

03.26 Marco Van Hees (PTB-GO!): U hebt geen argumenten aangevoerd voor uw bewering dat het pensioenbedrag niet zou dalen.

03.26 Marco Van Hees (PTB-GO!): Vous n'avez pas argumenté votre affirmation qu'il n'y aurait pas de baisse du montant de la pension.

03.27 Jan Spooren (N-VA): Ik ben blij dat de minister bevestigt dat de parameters en de randvoorwaarden die zijn afgesproken, gerespecteerd zullen worden en dat het Planbureau een en ander in detail zal narekenen.

03.27 Jan Spooren (N-VA): Je me réjouis que le ministre confirme que les paramètres et les conditions périphériques sur lesquels on s'est accordé seront respectés et que le Bureau du Plan recalculera tout cela en détail.

De minister heeft ook gezegd dat er lijsten van zware functies zijn, zowel in de private als in de publieke sector. Dat is beter dan te praten over zware beroepen. Over zware taken spreken zou nog accurater zijn.

Le ministre a également indiqué qu'il existe des listes de fonctions pénibles, tant pour le secteur privé que pour le secteur public. Mieux vaut parler de fonctions pénibles que de métiers pénibles. Parler de tâches pénibles serait encore plus précis.

De minister heeft ook gezegd dat die lijst kan veranderen en initieel vastgesteld wordt voor vijf jaar. Volgens de technologische evoluties en allerlei preventiemaatregelen kan een zware functie een minder zware functie worden. Dat is een goede zaak, want zeker in de eindeloopbaanperiode moet het concept werkbaar werk gekoesterd worden.

Le ministre a également dit que cette liste est susceptible d'évoluer et qu'elle sera fixée initialement pour une durée de cinq ans. Une fonction peut devenir moins pénible en raison des évolutions technologiques et des mesures de prévention. C'est une bonne chose car il importe d'adhérer à la notion de travail faisable, en particulier pour la fin de carrière.

Het idee van professor Stijn Baert verdient zeker overwogen te worden.

L'idée du professeur Stijn Baert mérite assurément qu'on y réfléchisse.

03.28 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Pas na de zomervakantie zal er dus duidelijkheid komen. Kan dat iets preciezer? De parlementaire zomervakantie kan in een verkiezingsjaar immers erg lang duren...

03.28 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Il faudra donc attendre jusqu'après les vacances d'été pour y voir plus clair. Peut-on être un peu plus précis? Comme nous sommes dans une année électorale, les vacances parlementaires peuvent en effet durer très longtemps.

De minister pleit voor de gelijke behandeling van de private en publieke sector. Dat stemt mij tevreden. Op de lijst die door de vakbonden werd voorgesteld, stond ook het beroep van buschauffeur bij De Lijn en TEC.

Le ministre préconise un traitement identique des secteurs privé et public et je m'en réjouis. Sur la liste présentée par les syndicats figurait également le métier de chauffeur de bus de la société De Lijn et des TEC.

(Frans) Stonden de buschauffeurs op de lijst van de vakbond?

(En français) Les chauffeurs de bus étaient-ils sur la liste du syndicat?

(Nederlands) Men moet weten waaraan men begint als men alle buschauffeurs bij de zware beroepen of functies rekent.

(En néerlandais) L'on doit savoir à quoi l'on commence si l'on considère que tous les chauffeurs de bus ont une profession pénible.

De minister spreekt gelukkig over functies en taken,

Le ministre parle heureusement de fonctions et de

dus niet over beroepen. Een politieagent die bureauwerk of researchwerk doet, is niet op de straat en verricht geen zware taak.

Over de financiering heeft de minister ook iets nieuws gezegd:

(Frans) De tantièmes hebben niets te maken met de enveloppe.

(Nederlands) Dat betekent dus dat wij de hervorming van de tantièmes zullen gebruiken om de vergrijzingskosten onder controle te houden. Dat betekent dat wij binnen gesloten enveloppes moeten blijven: 16 plus 24 miljoen euro.

De minister zei dat hij de berekening door het Planbureau wil laten doen nadat alle elementen zijn vastgelegd. Dan holt men toch achter de feiten aan! Becijferingen moeten gebeuren voor alles vastligt, want anders voert men misschien iets in dat achteraf onbetaalbaar blijkt te zijn.

Het incident is gesloten.

04 **Samengevoegde vragen van**

- mevrouw Julie Fernandez Fernandez aan de minister van Pensioenen over "de pensioenen van de militairen" (nr. 24426)
- mevrouw Gwenaëlle Grovonius aan de minister van Pensioenen over "de pensioenen van het spoorwegpersoneel" (nr. 24430)
- de heer Frédéric Daerden aan de minister van Pensioenen over "het in aanmerking nemen van de zwaarte van het beroep voor spoorwegbeamten" (nr. 26195)

04.01 **Frédéric Daerden** (PS): U heeft aan ACOD-Spoor bevestigd dat het spoorwegpersoneel niet zal worden opgenomen in de lijst van ambtenaren aan wie er een coëfficiënt voor een zwaar beroep wordt toegekend. De vervanging van de preferentiële tantièmes door coëfficiënten voor zware beroepen zal tot een verlenging van hun loopbaan leiden zonder dat hun pensioen verhoogd wordt.

Kan u verslag uitbrengen over de gesprekken tussen uw kabinet en de vertegenwoordigers van ACOD-Spoor? Welke thema's hebben tot dit potentiële conflict geleid? Wat zijn de volgende overlegfases?

04.02 **Minister Daniel Bacquelaine** *(Frans)*: Dit voorontwerp van wet, waarover een protocolakkoord met twee vakbonden in comité A

tâches, et donc pas de métiers. Un agent de police qui fait du travail de bureau ou de recherche n'est pas présent dans la rue et n'accomplit pas une tâche pénible.

Le ministre n'a rien dit de nouveau concernant le financement.

(En français) Les tantièmes n'ont rien à voir avec l'enveloppe.

(En néerlandais) Cela signifie donc que nous utiliserons la réforme des tantièmes pour conserver la maîtrise des coûts du vieillissement. Cela signifie que nous devons rester dans le cadre d'enveloppes fermées: 16 plus 24 millions d'euros.

Le ministre a dit qu'il voulait faire faire le calcul par le Bureau du Plan lorsque tous les éléments auront été définis. Dans ce cas, on court après les faits! Les évaluations chiffrées doivent être faites avant que tout ne soit défini parce que, dans le cas contraire, l'on instaure peut-être des modifications qui se révéleront ultérieurement impossibles à payer.

L'incident est clos.

04 **Questions jointes de**

- Mme Julie Fernandez Fernandez au ministre des Pensions sur "les pensions des militaires" (n° 24426)
- Mme Gwenaëlle Grovonius au ministre des Pensions sur "les pensions des cheminots" (n° 24430)
- M. Frédéric Daerden au ministre des Pensions sur "la prise en compte de la pénibilité pour les cheminots" (n° 26195)

04.01 **Frédéric Daerden** (PS): La CGSP-Cheminots a eu votre confirmation que les cheminots ne seront pas repris sur la liste des agents bénéficiant d'un coefficient de pénibilité. Le remplacement des tantièmes préférentiels par des coefficients de pénibilité prolongera la durée de carrière sans augmenter leur pension.

Pouvez-vous nous faire part des discussions entre votre cabinet et les représentants de la CGSP-Cheminots? Quels thèmes ont-ils mené à ce conflit potentiel? Quelles sont les prochaines étapes concertation?

04.02 **Daniel Bacquelaine**, ministre *(en français)*: Cet avant-projet de loi, qui a fait l'objet d'un protocole d'accord avec deux syndicats au

gesloten werd, voorziet in de afschaffing van de bijzondere stelsels voor de militairen en het rijdend personeel van de NMBS.

De minimumpensioenleeftijd zal verspreid over 20 jaar geleidelijk verhoogd worden. In 2040 zullen de gewone voorwaarden voor de vervroegde pensionering op hen van toepassing zijn. Ze zijn opgenomen in de lijst van de zware functies die de vakbonden hebben voorgesteld. Die lijst zal, na de goedkeuring door de ministerraad, in een koninklijk besluit worden goedgekeurd.

Mijn kabinet heeft twee keer de vertegenwoordigers van de spoorwegvakbonden ontmoet en ze hebben nooit enig verzet tegen de hervorming geuit. Het verbaast me dan ook dat er een stakingsaanzegging ingediend werd.

04.03 Frédéric Daerden (PS): Zal u het overleg opnieuw op gang brengen om die dubbelzinnigheid weg te werken?

Het incident is gesloten.

05 Vraag van mevrouw Karin Temmerman aan de minister van Pensioenen over "de gestegen pensioenfactuur" (nr. 24571)

05.01 Karin Temmerman (sp.a): In maart kopte een krant dat het begrotingstekort was toegenomen met 1,4 miljard euro, voor een groot deel te wijten aan de stijging van de pensioenuitgaven met zowat 265 miljoen euro. Het ging hier om een misrekening van de dienst, volgens de minister als direct gevolg van het beleid. Ik had graag de berekening gezien waarop de minister zich baseert voor die uitspraak. Dat mag ook schriftelijk gebeuren.

05.02 Minister Daniel Bacquelaine (Frans): In het verslag van maart van het Monitoringcomité wordt er een verschil in het budget van de pensioenen vastgesteld.

(Nederlands) Het Monitoringcomité heeft in zijn rapport van maart 2018 een verschil van 440 miljoen euro vastgesteld in het budget van de pensioenen tussen de begroting 2018 en de begrotingscontrole van maart 2018. Het gaat niet om een bijkomende uitgave op amper twee maanden tijd, want de toename wordt deels verklaard doordat bij de opmaak van de begrotingscontrole 2018 rekening is gehouden met een pensioenindexering in oktober 2018 en met de verhoging met 0,6% van de minimumpensioenen voor een volledige loopbaan op 1 januari 2018.

Comité A, prévoit la suppression des régimes spéciaux des militaires et du personnel roulant de la SNCB.

L'âge minimum de la retraite sera relevé progressivement en 20 ans. En 2040, les conditions ordinaires de la pension anticipée leur seront applicables. Ils sont repris dans la liste des fonctions pénibles que les syndicats ont proposée. Cette liste fera l'objet d'un arrêté royal, après l'approbation du Conseil des ministres.

Mon cabinet a rencontré à deux reprises les représentants syndicaux des cheminots et ils n'ont jamais manifesté d'opposition à la réforme. Je suis étonné de ce préavis de grève.

04.03 Frédéric Daerden (PS): Comptez-vous relancer la concertation pour lever cette ambiguïté?

L'incident est clos.

05 Question de Mme Karin Temmerman au ministre des Pensions sur "le coût majoré des pensions" (n° 24571)

05.01 Karin Temmerman (sp.a): Au mois de mars, un journal a fait sa une en annonçant que le déficit budgétaire avait augmenté de 1,4 milliard d'euros, en grande partie à cause des dépenses en matière de pensions qui représenteraient quelque 265 millions d'euros. Il s'agissait d'une mésestimation du service, en conséquence directe, selon le ministre, de la politique mise en œuvre. Je souhaiterais connaître le calcul sur lequel se base cette déclaration du ministre. Je me satisferai d'une réponse écrite.

05.02 Daniel Bacquelaine, ministre (en français): Le rapport de mars du Comité de monitoring constate une différence dans le budget des pensions.

(En néerlandais) Dans son rapport de mars 2018, le Comité de monitoring a constaté un écart de 440 millions d'euros dans le budget des pensions entre le budget 2018 et le contrôle budgétaire de mars 2018. Il ne s'agit pas d'une dépense supplémentaire en l'espace de deux mois à peine. En effet, cette hausse s'explique en partie par le fait que lors de la confection du contrôle budgétaire 2018, une indexation des pensions en octobre 2018 et une hausse de 0,6 % des pensions minimums pour une carrière complète au 1er janvier 2018 ont été prises en considération. Environ la moitié de

Bijna de helft van de toename van het budget wordt verklaard door een hogere inschatting door de Federale Pensioendienst van de gemiddelde uitkering per rechthebbende. Het gaat dus met andere woorden om een verhoging van het gemiddelde pensioenbedrag. Hier speelt de verlenging van de loopbanen ten gevolge van maatregelen die de regering heeft genomen.

05.03 Karin Temmerman (sp.a): Als de regering maatregelen neemt, worden die toch onmiddellijk berekend en in de begroting ingeschreven?

05.04 Minister Daniel Bacquelaine (*Frans*): Dat is gebeurd.

05.05 Karin Temmerman (sp.a) (*Frans*): Neen, anders zou er geen vertraging zijn.

(*Nederlands*) De indexering kon men misschien niet voorspellen, maar de impact van de regeringsmaatregelen wel, die kan men meenemen in de berekeningen.

05.06 Minister Daniel Bacquelaine (*Nederlands*): Er was toen nog niets beslist over de pensioenverhoging met 0,6% voor de volledige loopbaan.

(*Frans*) Dat werd later beslist.

05.07 Karin Temmerman (sp.a) (*Frans*): U neemt beslissingen zonder de impact ervan te evalueren.

(*Nederlands*) De minister had dat meteen moeten doen. Ik zal de exacte cijfers opvragen. Ik meen dat er meer aan de hand is, vooral omdat de minister de hogere uitgaven wijt aan goed beleid.

Het incident is gesloten.

06 Samengevoegde vragen van

- de heer Raoul Hedebouw aan de minister van Pensioenen over "het protest tegen de pensioenmaatregelen" (nr. 25422)
- de heer Marco Van Hees aan de minister van Pensioenen over "het protest tegen de pensioenmaatregelen" (nr. 25423)
- de heer Marco Van Hees aan de eerste minister over "het protest tegen de pensioenmaatregelen" (nr. 25424)
- de heer Raoul Hedebouw aan de eerste minister over "het protest tegen de pensioenmaatregelen" (nr. 25425)

06.01 Marco Van Hees (PTB-GO!): Binnen de

l'augmentation budgétaire est due à une révision à la hausse des estimations de l'allocation moyenne par ayant droit par le Service fédéral des Pensions. En d'autres termes, il s'agit d'un relèvement du montant moyen de la pension. L'allongement des carrières à la suite des mesures prises par le gouvernement influe sur cette adaptation à la hausse des estimations.

05.03 Karin Temmerman (sp.a): Quand le gouvernement prend des mesures, ces dernières sont immédiatement chiffrées et budgétées, non?

05.04 Daniel Bacquelaine, ministre (*en français*): Cela a été fait.

05.05 Karin Temmerman (sp.a) (*en français*): Non, sinon il n'y aurait pas de décalage.

(*En néerlandais*) Si l'indexation n'était peut-être pas prévisible, l'impact des mesures gouvernementales l'était et il peut en être tenu compte dans les calculs.

05.06 Daniel Bacquelaine, ministre (*en néerlandais*): Rien n'avait encore été décidé à ce moment-là au sujet de la majoration de 0,6 % des pensions pour l'ensemble de la carrière.

(*En français*) Cela a été décidé ultérieurement.

05.07 Karin Temmerman (sp.a) (*en français*): Vous prenez des décisions sans en évaluer l'impact.

(*En néerlandais*) Le ministre aurait dû le faire sur-le-champ. Je demanderai les chiffres exacts. Je crois que ce n'est pas toute l'histoire, surtout parce que le ministre attribue les dépenses plus importantes à la qualité de la politique mise en œuvre.

L'incident est clos.

06 Questions jointes de

- M. Raoul Hedebouw au ministre des Pensions sur "le mouvement de protestation contre les mesures en matière de pension" (n° 25422)
- M. Marco Van Hees au ministre des Pensions sur "le mouvement de protestation contre les mesures en matière de pension" (n° 25423)
- M. Marco Van Hees au premier ministre sur "le mouvement de protestation contre les mesures en matière de pension" (n° 25424)
- M. Raoul Hedebouw au premier ministre sur "le mouvement de protestation contre les mesures en matière de pension" (n° 25425)

06.01 Marco Van Hees (PTB-GO!): Certains, au

regering gaan er stemmen op voor de invoering van een pensioen met punten. Volgens de heer Van Quickenborne zou er voor de volgende verkiezingen een kaderakkoord moeten zijn, zodat het plan in 2025 of 2030 in werking kan treden.

Bent u van plan tegen het einde van de legislatuur een kaderakkoord op te stellen? De sociale partners noch de bevolking steunen dat project. Heel wat academici hebben kritiek geformuleerd. Waar staat uw hervorming?

In de landen waar die maatregel werd ingevoerd, stelt men vast dat het pensioen vermindert en dat de mensen langer moeten werken om hetzelfde pensioenbedrag te krijgen. Wat denkt u daarvan? Werden de criteria die de waarde van een punt bepalen al vastgelegd?

06.02 Minister **Daniel Bacquelaine** (*Frans*): Het regeerakkoord bepaalt dat er een wettelijke basis moet worden vastgesteld voor het pensioen met punten, zodat dat systeem in 2030 in werking kan treden. De Academische Raad en de academici, die dit systeem voorstellen, de Federale Pensioendienst en het RSVZ hebben een gemeenschappelijke nota opgesteld. De administratie denkt dat het puntensysteem al in 2025 kan worden ingevoerd.

In 2017 was mijn oriëntatienota de aanzet tot het debat met de sociale partners in het Nationaal Pensioencomité. In januari 2018 werd er een eindverslag opgemaakt. Volgens het Planbureau zou de hervorming vooral gunstig zijn voor vrouwen, laaggeschoolden en uitkeringsgerechtigden. De Commissie Pensioenhervorming 2020-2040 is van mening dat de hervorming uit een sociaal oogpunt interessant zou zijn.

Er zijn nog landen die dit systeem al hebben ingevoerd. Het wordt geleidelijk aan de norm in Europa.

Er is nog enkele maanden werk nodig, vooral voor het sociale overleg. Ik ga mij niet vastpinnen op een tijdpad, want deze hervorming moet in een sereen klimaat haar beslag kunnen krijgen.

06.03 **Marco Van Hees** (PTB-GO!): Bestaat er een kaderakkoord? U geeft geen antwoord met betrekking tot de negatieve impact van dat systeem in Duitsland en in Zweden. Waarom?

Het incident is gesloten.

07 **Samengevoegde vragen van**
- mevrouw Sonja Becq aan de minister van

sein du gouvernement, souhaitent instaurer la pension à points. M. Van Quickenborne a déclaré qu'un accord-cadre devrait être mis en place avant les prochaines élections, de sorte que le plan entre en application en 2025 ou 2030.

Envisagez-vous de travailler à un accord-cadre d'ici la fin de la législature? Ni les partenaires sociaux ni la population ne soutiennent ce projet. De nombreux universitaires le critiquent. Où en est votre réforme?

Dans les pays où cette mesure a été instaurée, on constate que la pension diminue et que les gens doivent travailler plus longtemps pour conserver le même montant. Comment évaluez-vous cette évolution? Les critères déterminant la valeur d'un point sont-ils fixés?

06.02 **Daniel Bacquelaine**, ministre (*en français*): L'accord de gouvernement prévoit de définir la base légale de la pension à points pour une entrée en vigueur en 2030. Le Conseil académique et les universitaires, qui proposent ce système, le SPF Pensions et l'INASTI ont élaboré une note commune. L'administration estime être en mesure d'anticiper l'entrée en vigueur en 2025.

En 2017, ma note d'orientation a initié le débat avec les partenaires sociaux au Comité national des pensions. Un rapport final a été établi en janvier 2018. Pour le Bureau du Plan, la réforme serait surtout avantageuse pour les femmes, les peu qualifiés et les allocataires sociaux; la Commission de réforme des pensions 2020-2040 estime qu'elle serait socialement intéressante.

D'autres pays ont déjà adopté ce système, qui tend à devenir la norme en Europe.

La réforme nécessitera encore plusieurs mois de travail, notamment pour la concertation sociale. Je ne vais pas m'enfermer dans un calendrier car cette réforme nécessite de la sérénité.

06.03 **Marco Van Hees** (PTB-GO!): Existe-t-il un accord-cadre? Vous ne répondez pas concernant les impacts négatifs de ce système en Allemagne et en Suède. Pourquoi?

L'incident est clos.

07 **Questions jointes de**
- Mme Sonja Becq au ministre des Pensions sur

Pensioenen over "de omzetting van de IORP II-richtlijn" (nr. 25301)
 - mevrouw Daphné Dumery aan de minister van Pensioenen over "de omzetting van de IORP II-richtlijn" (nr. 25884)

"la transposition de la directive IORP II" (n° 25301)
 - Mme Daphné Dumery au ministre des Pensions sur "la transposition de la directive IORP II" (n° 25884)

07.01 Daphné Dumery (N-VA): België was het eerste land om de eerste richtlijn met betrekking tot de pan-Europese pensioenfondsen om te zetten. De tweede richtlijn zou moeten worden omgezet tegen 13 januari 2019.

07.01 Daphné Dumery (N-VA): La Belgique a été le premier pays à transposer la première directive relative aux fonds de pensions pan-européens. La deuxième directive devrait être transposée pour le 13 janvier 2019.

Wanneer legt de minister het wetsontwerp voor aan de regering en aan de commissie?

Quand le ministre soumettra-t-il le projet de loi au gouvernement et à la commission?

07.02 Sonja Becq (CD&V): Wat zijn de belangrijkste elementen die moeten worden aangepast in onze nationale regelgeving? Hoe staat het met de voorbereiding? Wie wordt betrokken bij de opmaak van de regelgeving? Wat is de timing? Hoeveel tijd zullen de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening krijgen voor de implementatie?

07.02 Sonja Becq (CD&V): Quels sont les principaux éléments à adapter dans notre réglementation nationale? Où en est la préparation? Qui est associé à la confection de la réglementation? Quel échéancier a été fixé? De combien de temps les institutions de retraite professionnelle disposeront-elles pour la transposition?

07.03 Minister Daniel Bacquelaine (Nederlands): De IORP II-richtlijn moet worden omgezet tegen 13 januari 2019 en we zitten in de finale voorbereidingsfase van de omzetting. België heeft deelgenomen aan een workshop van de Europese Commissie op 11 juni 2018 over de omzetting. De omzetting impliceert de wijziging van de wet van 27 oktober 2006 over het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening.

07.03 Daniel Bacquelaine, ministre (en néerlandais): La directive IORP II doit avoir été transposée pour le 13 janvier 2019 en nous nous trouvons dans la phase de préparation finale de la transposition. La Belgique a participé le 11 juin 2018 à un atelier de la Commission européenne sur la transposition. La transposition requiert la modification de la loi du 27 octobre 2006 relative au contrôle des institutions de retraite professionnelle.

De richtlijn voert een nieuwe systeem van governance in. In een rondzendbrief van de FSMA wordt uitgelegd wat dit betekent voor de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening.

La directive instaure un nouveau système de gouvernance. Une circulaire de la FSMA précise ce que cela signifie pour les institutions de retraite professionnelle.

Ook het grensoverschrijdende deel van onze wetgeving moet worden aangepast, naast de toevoeging van een passage over de informatie en een controlekader dat conform is aan de bepalingen van de richtlijn. Tegelijkertijd moeten de gangbare sociale wetgevingen inzake aanvullende pensioenen worden herzien. De analyse van dit alles loopt nu op zijn einde en ik ben van plan om in de komende weken een wetsontwerp in te dienen. Ik zal er ook op toezien dat de instellingen voor de bedrijfspensioenvoorziening voldoende voorbereidingstijd krijgen.

Le volet transfrontalier de notre législation doit également être adapté et un passage sur l'information et un cadre de contrôle conforme aux dispositions de la directive doit être ajouté. En même temps, les législations sociales en vigueur en matière de pensions complémentaires doivent être revues. L'analyse de tout ceci touche à sa fin et j'ai l'intention de déposer un projet de loi dans les semaines à venir. Je veillerai aussi à ce que les institutions de retraite professionnelle disposent de suffisamment de temps pour la préparation.

07.04 Daphné Dumery (N-VA): Als we rekening houden met de timing van deze commissie, zal dit waarschijnlijk het eerste werk zijn na het zomerreces.

07.04 Daphné Dumery (N-VA): Si nous tenons compte du timing de cette commission, il s'agira sans doute des premiers travaux après les vacances d'été.

07.05 Sonja Becq (CD&V): Volgens mij zal dit niet

07.05 Sonja Becq (CD&V): Je ne pense pas que

aan de orde komen voor de vakantie. Ik vind het wel belangrijk dat ook de instellingen op de hoogte zijn van wat er komt opdat ze zich degelijk kunnen voorbereiden.

Het incident is gesloten.

08 Vraag van mevrouw Sonja Becq aan de minister van Pensioenen over "de actualisatiefactor van 6% in aanvullende pensioenplannen" (nr. 25398)

08.01 Sonja Becq (CD&V): Het akkoord van de Groep van Tien van 18 december 2015 bracht een aanpassing in de regeling van het aanvullend pensioen met zich mee. Vooral in pensioenplannen van het type vaste prestaties is de eindleeftijd waarop de verworven prestaties worden berekend, van belang. De verworven reserves worden vanaf die leeftijd berekend door toepassing van een actualisatiefactor van maximaal 6%.

Ondanks de overgangsmaatregelen heeft deze actualisatiefactor een financiële impact voor mensen die bij een vervroegd pensioen overgaan tot afrekening van het kapitaal, ook al hebben zij op dat moment 45 loopbaanjaren bewezen. Is de minister hiervan op de hoogte? Gaat het over veel mensen? Zal de minister hier iets aan doen? Klopt het dat de maximale actualisatiefactor niet meer overeenstemt met de voorziene rendementen? Is er al een evaluatie gepland?

08.02 Minister Daniel Bacquelaine (Nederlands): Deze vraag gaat over de berekening van de minimaal verworven reserves in een pensioenplan met vaste bijdrage en heeft geen betrekking op de wet van 18 december 2015. Die wet verduidelijkt enkel wanneer het aanvullende pensioen kan worden gestort.

De wet met betrekking tot de aanvullende pensioenen bepaalt dat de verworven reserves moeten worden verrekend ten opzichte van de in het reglement vastgelegde pensioenleeftijd door de actualisatie van de door de werkgever beloofde vaste prestatie op basis van de actualisatievoet en de sterftetafels. De wet legt ook een minimumactualisatievoet van 6% vast. Ik ben niet tegen een aanpassing van deze voet, maar een wijziging zou belangrijke gevolgen kunnen hebben voor de financiering van de pensioenplannen. Ook zal een wijziging van de voet enkel een effect hebben op de jaren die na de wijziging worden gepresteerd. Ik stel voor hierover een advies te

le sujet sera porté à l'ordre du jour avant les vacances. Il est important à mes yeux que les institutions sachent également ce qui va se passer afin qu'elles puissent se préparer comme il sied.

L'incident est clos.

08 Question de Mme Sonja Becq au ministre des Pensions sur "le facteur d'actualisation de 6 % dans les plans de pensions complémentaires" (n° 25398)

08.01 Sonja Becq (CD&V): L'accord conclu par le Groupe des 10 le 18 décembre 2015 a donné lieu à une adaptation du règlement relatif aux pensions complémentaires. L'âge terme auquel les prestations acquises sont calculées revêt un caractère particulièrement important dans les plans de pension de type "prestations définies". À partir de cet âge, les réserves acquises sont calculées sur la base d'un facteur d'actualisation de maximum 6 %.

En dépit des mesures transitoires, ce facteur d'actualisation a des conséquences financières pour les personnes qui procèdent au décompte du capital lors de leur retraite anticipée – même si ces dernières démontrent à ce moment qu'elles ont à leur actif 45 années de carrière. Le ministre est-il informé de cette situation? De nombreuses personnes sont-elles concernées? Le ministre prendra-t-il des mesures en la matière? Est-il exact que le facteur d'actualisation maximum ne correspond plus aux rendements prévus? Une évaluation est-elle déjà prévue?

08.02 Daniel Bacquelaine, ministre (en néerlandais): Cette question porte sur le calcul des réserves minimales acquises dans le cadre d'un plan de pension à contribution définie et ne concerne pas la loi du 18 décembre 2015. Cette loi précise uniquement quand la pension complémentaire peut être versée.

La loi relative aux pensions complémentaires prévoit que les réserves acquises doivent être comptabilisées par rapport à l'âge de la pension fixé dans le règlement en actualisant la prestation fixe promise par l'employeur sur la base du taux d'actualisation et des tables de mortalité. La loi prévoit également un taux d'actualisation minimum de 6 %. Je ne m'oppose pas à la modification de ce taux, mais cela pourrait avoir d'importantes conséquences pour le financement des plans de pension. Du reste, cette adaptation impacterait uniquement les années prestées après la modification. Je propose de demander l'avis de la Commission des Pensions Complémentaires sur ce

vragen aan de Commissie voor Aanvullende point.
Pensioenen.

08.03 Sonja Becq (CD&V): Ik ben blij dat de minister hierover advies zal inwinnen.

08.03 Sonja Becq (CD&V): Je me réjouis d'entendre que le ministre recueillera un avis sur ce point.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

09 Vraag van mevrouw Sonja Becq aan de minister van Pensioenen over "de berekening en betaling van pensioenen overzeese sociale zekerheid" (nr. 25399)

09 Question de Mme Sonja Becq au ministre des Pensions sur "le calcul et le paiement des pensions dans le cadre de la sécurité sociale d'outre-mer" (n° 25399)

09.01 Sonja Becq (CD&V): De ombudsdienst kaartte de achterstand aan bij de dossiers van de pensioenen van de overzeese gebieden door de overname van DIBISS door de RSZ. Die achterstand heeft veel met informaticamoeilijkheden te maken. De ombudsdienst suggereert om automatisch intresten toe te kennen zoals al eerder is gebeurd. De ombudsdienst pleit er al sinds 2011 voor om ook voor de eerste maand te late betaling intrest toe te kennen en niet vanaf de tweede zoals nu gangbaar is.

09.01 Sonja Becq (CD&V): Le service de médiation a dénoncé l'arriéré dans le traitement des dossiers des pensions dans le cadre de la sécurité sociale d'outre-mer à la suite de la reprise de l'ORPSS par l'ONSS. Des problèmes informatiques seraient l'une des causes principales du retard accumulé. Le service de médiation suggère, à l'instar de ce qui a déjà été fait précédemment, d'accorder automatiquement des intérêts. Il plaide, en outre, depuis 2011 pour que l'octroi d'intérêts intervienne dès le premier mois de retard de paiement et pas à partir du deuxième mois comme c'est le cas actuellement.

Is de minister op de hoogte van de achterstand bij de berekening en betaling van de pensioenen van de overzeese sociale zekerheid? Op welke manier zal hij tegemoetkomen aan de suggesties van de ombudsdienst?

Le ministre est-il informé du retard dans le calcul et le paiement des pensions de la sécurité sociale d'outre-mer? Comment compte-t-il répondre aux suggestions formulées par le service de médiation?

09.02 Minister Daniel Bacquelaine (Nederlands): Ik ben op de hoogte van de problematiek.

09.02 Daniel Bacquelaine, ministre (en néerlandais): Je suis informé du problème.

De RSZ probeert de kwaliteit van de dienstverlening te herstellen door de dienst te reorganiseren, personeel aan te werven, de frontoffices te versterken en de ontvangst van bezoekers te verbeteren. Die inspanningen werden benadrukt door de ombudsman Pensioenen.

L'ONSS tente de rétablir la qualité du service en réorganisant celui-ci, en recrutant du personnel, en renforçant les front-offices et en améliorant l'accueil des visiteurs. Ces efforts ont été soulignés par le médiateur pour les Pensions.

Momenteel wordt in geen enkele wettelijke termijn voorzien voor de indiening van een pensioenaanvraag bij de overzeese sociale zekerheid. Volgens de administratieve praktijk wordt de aanvraag echter ten vroegste drie maanden voor de ingangsdatum van het pensioen ingediend. Wanneer interesten verschuldigd zijn in geval van een laattijdige betaling, dan zijn ze verschuldigd vanaf het verstrijken van een termijn van vier maanden te rekenen vanaf de aanvraag en ten vroegste vanaf de ingangsdatum van de prestatie.

Aucun délai légal n'est actuellement prévu pour le dépôt d'une demande de pension auprès de la Sécurité sociale d'outre-mer. Dans la pratique administrative, la demande est néanmoins adressée au plus tôt trois mois avant la date de prise en cours de la pension. Lorsque des intérêts sont dus en cas de paiement tardif, ils le sont à l'expiration d'un délai de quatre mois à dater du dépôt de la demande et au plus tôt à partir de la prise de cours de la prestation.

Uit de combinatie van die twee termijnen vloeit voort dat interesten ten vroegste kunnen aanvangen

Il découle de la prise en compte de ces deux délais que les intérêts ne peuvent démarrer qu'à partir du

vanaf de tweede pensioenmaand. Om die reden werd de termijn waarin de betrokkene wordt uitgenodigd om een aanvraag in te dienen, verlengd van drie naar vier maanden vanaf 1 mei 2018. Die informatie werd aangekondigd op de website international.socialsecurity.be en in brieven die werden gestuurd naar de sociaal verzekerden. Interesten zullen voortaan dus worden betaald vanaf de eerste maand.

Achterstalligheidsinteresten voor de rustpensioenaanvragen ingediend vóór 1 mei 2018 zullen op aanvraag worden uitbetaald. Voor de aanvragen ingediend vanaf 1 mei 2018 zal de RSZ ze ambtshalve uitbetalen.

09.03 Sonja Becq (CD&V): De betrokkenen die een aanvraag moeten doen, moeten daar uiteraard over geïnformeerd worden.

Het incident is gesloten.

10 Vraag van mevrouw Sonja Becq aan de minister van Pensioenen over "de bereikbaarheid van de pensioenlijn 1765" (nr. 25400)

10.01 Sonja Becq (CD&V): Er zijn problemen met de bereikbaarheid van de pensioenlijn 1765, onder meer vanuit het buitenland. De ombudsdienst suggereert om gefaseerd over te gaan naar een geografisch nummer. Ook zijn er klachten over de lange wachttijden.

Komen er maatregelen? Denkt men aan een overstap naar een geografisch nummer? Hoe wil de minister de interne werking van de 1765-lijn verbeteren? Nogal wat mensen menen dat de verkregen informatie op mypension.be niet accuraat is. Zo krijgen zij verschillende antwoorden op dezelfde vraag. Heeft de minister hierover al vragen gekregen?

10.02 Minister Daniel Bacquelaine (Nederlands): Tijdens de voorstelling van het jaarrapport 2017 van de Ombudsdienst Pensioenen heb ik kennis genomen van de klachten inzake bereikbaarheid vanuit het buitenland. Om de dienstverlening te verbeteren heb ik aan de Federale Pensioendienst gevraagd de mogelijkheid van het creëren van een geografisch telefoonnummer te onderzoeken, evenals de kosten die hieraan verbonden zijn.

De doelstelling zou erin bestaan om dat nieuw nummer enkel te gebruiken voor de burgers die in het buitenland verblijven.

Inzake telefoonlijn 1765 is de doelstelling van de

second mois de pension au plus tôt. Pour cette raison, le délai dans lequel l'intéressé est invité à soumettre une demande a été prolongé de trois à quatre mois à compter du 1er mai 2018. Cette information a été annoncée sur le site web international.socialsecurity.be et dans des lettres envoyées aux assurés sociaux. Les intérêts seront donc désormais payés à partir du premier mois.

Les intérêts de retard afférents aux demandes de pension de retraite introduites avant le 1er mai 2018 seront versés sur demande. En ce qui concerne les demandes introduites à partir du 1er mai 2018, l'ONSS procédera d'office au paiement.

09.03 Sonja Becq (CD&V): Il faudra bien entendu avertir les personnes qui doivent en faire la demande.

L'incident est clos.

10 Question de Mme Sonja Becq au ministre des Pensions sur "l'accessibilité du numéro spécial pension 1765" (n° 25400)

10.01 Sonja Becq (CD&V): Il est difficile de contacter la ligne pension 1765, notamment depuis l'étranger. Le service de médiation suggère de passer progressivement à un numéro géographique. Des plaintes portent également sur les longs délais d'attente.

Des mesures seront-elles prises? Le passage à un numéro géographique est-il envisagé? Comment le ministre compte-t-il améliorer le fonctionnement interne de la ligne 1765? Un nombre relativement important de personnes estiment que les informations fournies sur le site mypension.be manquent de précision. À une même question, elles obtiennent des réponses différentes, par exemple. Le ministre a-t-il déjà été interpellé à ce sujet?

10.02 Daniel Bacquelaine, ministre (en néerlandais): J'ai pris connaissance des plaintes relatives à l'accessibilité de la ligne pension depuis l'étranger lors de la présentation du rapport annuel 2017 du Service de médiation des Pensions. De sorte à améliorer le service, j'ai demandé au Service fédéral des Pensions d'examiner l'option de la création d'un numéro de téléphone géographique, ainsi que les coûts inhérents à ce service.

L'objectif consisterait à réserver ce nouveau numéro à nos compatriotes résidant à l'étranger.

En ce qui concerne la ligne téléphonique 1765,

bestuursovereenkomst 2016-2018 om 80% van de oproepen binnen de 2,5 minuten te beantwoorden. Deze doelstelling wordt momenteel niet gehaald door de sterke toename van het aantal oproepen.

Ik heb aan de Federale Pensioendienst gevraagd de situatie te analyseren en verbeteringsmaatregelen voor te stellen. Een eerste maatregel die het verhogen van de polyvalentie van de medewerkers van de contactcentra beoogt, werd reeds geïmplementeerd. Ik blijf de problematiek van dichtbij opvolgen, want toegankelijkheid is belangrijk.

10.03 Sonja Becq (CD&V): Wil dat dan zeggen dat het antwoord volledig wordt gegeven en het gesprek wordt beëindigd binnen 2,5 minuten of dat de persoon te woord wordt gestaan binnen 2,5 minuten? In dat geval is er nog wat werk aan de winkel om tot een optimalisering te komen.

Het incident is gesloten.

11 Vraag van mevrouw Karin Temmerman aan de minister van Pensioenen over "het gebruik van pensioengegevens voor commerciële doeleinden" (nr. 25449)

11.01 Karin Temmerman (sp.a): Banken zouden proberen gegevens te bemachtigen bij de Federale Pensioendienst over de wettelijke pensioenen van hun klanten om die te gebruiken om reclame te maken voor hun eigen commerciële pensioenproducten.

Werd dit voorgelegd aan de Privacycommissie? Wat is het beleid hierover?

11.02 Minister Daniel Bacquelaine (Nederlands): De Federale Pensioendienst (FPD) maakt geen persoonlijke gegevens over aan derden. Dat wordt ook niet overwogen. De FPD respecteert altijd de privacyreglementering. Mypension.be is ook niet toegankelijk via het federale mandatsysteem. Er wordt wel onderzocht of dat opportuun zou zijn. Een burger kan natuurlijk wel zelf zijn gegevens aan zijn bank bezorgen.

Het incident is gesloten.

12 Vraag van mevrouw Karin Temmerman aan de minister van Pensioenen over "de reglementering betreffende het pensioen van SWT'ers"

dans le contrat d'administration 2016-2018, l'objectif fixé est de répondre à 80 % des appels dans un délai de 2,5 minutes. En raison de la forte hausse du nombre d'appels, cet objectif n'est actuellement pas atteint.

J'ai demandé au Service fédéral des Pensions d'analyser la situation et de proposer des mesures pour améliorer le fonctionnement du service. Une première mesure visant à accroître la polyvalence des collaborateurs des centres de contact a déjà été mise en œuvre. Dès lors que l'accessibilité est cruciale, je continue à suivre le dossier.

10.03 Sonja Becq (CD&V): Cela signifie-t-il que la totalité de la réponse est fournie et que la communication se termine après 2,5 minutes ou que le correspondant est mis en contact avec un collaborateur dans un délai de 2,5 minutes? Si tel est le cas, il y a encore du pain sur la planche avant d'arriver à un fonctionnement optimal.

L'incident est clos.

11 Question de Mme Karin Temmerman au ministre des Pensions sur "l'utilisation de données de pension à des fins commerciales" (n° 25449)

11.01 Karin Temmerman (sp.a): Il semble que des banques tentent de se procurer des données relatives aux pensions légales de leurs clients auprès du Service fédéral des Pensions en vue de faire de la publicité pour leurs propres produits commerciaux de pension.

Ce cas a-t-il été soumis à la Commission de la protection de la vie privée? Quelle est la politique suivie en la matière?

11.02 Daniel Bacquelaine, ministre (en néerlandais): Le Service fédéral des Pensions (SFP) ne transmet aucune donnée à caractère personnel à des tiers et n'envisage pas de le faire à l'avenir. Le SFP respecte toujours la réglementation en matière de protection de la vie privée. Mypension.be n'est pas davantage accessible par le biais du système fédéral pour les mandats. Les services examinent cependant l'opportunité d'un tel accès. Il est toutefois bien sûr loisible à tout citoyen de transmettre ses données à sa banque.

L'incident est clos.

12 Question de Mme Karin Temmerman au ministre des Pensions sur "la réglementation concernant les pensions des bénéficiaires du

(nr. 25450)

RCC" (n° 25450)

12.01 Karin Temmerman (sp.a): Vanaf 2019 wordt het pensioen niet meer berekend op de 45 laatste en beste jaren maar wel op de 45 eerste loopbaanjaren. Wie een loopbaan van 45 jaar heeft, zou nog met pensioen kunnen in 2018.

12.01 Karin Temmerman (sp.a): À partir de 2019, la pension ne sera plus calculée sur la base des 45 dernières – et meilleures – années, mais bien sur la base des 45 premières années de carrière. Quiconque a accompli une carrière de 45 ans pourrait encore prendre sa pension en 2018.

Werklozen in een stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelage (SWT) kunnen echter niet voor hun 65ste met pensioen gaan. De minister kondigde aan dat hij dat zal aanpakken. Wanneer zal het worden ingevoerd?

Les chômeurs qui bénéficient d'un régime de chômage avec complément d'entreprise (RCC) ne peuvent cependant pas prendre leur pension avant 65 ans. Le ministre a annoncé qu'il s'attaquerait au problème. Quand interviendra la modification?

12.02 Minister Daniel Bacquelaine (Nederlands): SWT'ers kunnen met vervroegd pensioen gaan zodra ze aan de leeftijd- en loopbaanvoorwaarden voldoen, dankzij wijzigingen aan het KB van 23 december 1996 en de wet van 5 december 2017. Een SWT'er kan dus vervroegd met pensioen gaan vanaf 1 januari 2019, de datum van inwerkingtreding van deze wet.

12.02 Daniel Bacquelaine, ministre (en néerlandais): Grâce aux modifications à l'AR du 23 décembre 1996 et à la loi du 5 décembre 2017, les bénéficiaires du RCC peuvent prendre une pension anticipée dès qu'ils satisfont aux conditions d'âge et de carrière. Un bénéficiaire du RCC peut donc prendre une pension anticipée à partir du 1er janvier 2019, la date d'entrée en vigueur de cette loi.

12.03 Karin Temmerman (sp.a): Dat betekent dat wie nu al een loopbaan heeft van 45 jaar en op het einde van zijn loopbaan werkloos wordt, dubbel wordt gestraft: ze worden werkloos én ze krijgen minder pensioen.

12.03 Karin Temmerman (sp.a): En d'autres termes, un travailleur qui comptabilise déjà une carrière de 45 ans et devient chômeur à la fin de sa carrière sera doublement sanctionné: non seulement, il devient chômeur, mais en plus, il recevra une pension inférieure.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

13 Samengevoegde vragen van

- de heer **Stefaan Vercamer** aan de minister van Pensioenen over "de pensioenfinanciering door gefuseerde ziekenhuizen" (nr. 25482)
- de heer **Stefaan Vercamer** aan de minister van Pensioenen over "de aanmoediging van aanvullend pensioen voor contractuelen in de ziekenhuizen" (nr. 25950)

13 Questions jointes de

- M. **Stefaan Vercamer** au ministre des Pensions sur "le financement des pensions par les hôpitaux fusionnés" (n° 25482)
- M. **Stefaan Vercamer** au ministre des Pensions sur "la pension complémentaire encouragée pour les contractuels dans les hôpitaux" (n° 25950)

13.01 Stefaan Vercamer (CD&V): Ziekenhuizen die met OCMW-ziekenhuizen zijn gefusioneerd, krijgen de komende jaren zwaardere facturen voor de pensioenrekening van hun vastbenoemden. In de toekomst worden er geen statutairen meer aangeworven, maar toch loopt de responsabiliseringsbijdrage voor deze ziekenhuizen op.

13.01 Stefaan Vercamer (CD&V): Les hôpitaux ayant fusionné avec des hôpitaux de CPAS se verront présenter au cours des prochaines années des factures plus importantes pour la pension de leur personnel statutaire. Si plus aucun statutaire ne sera recruté dans le futur, la cotisation de responsabilisation augmentera néanmoins pour les hôpitaux concernés.

Door de recent goedgekeurde wetgeving op het gemengde pensioen worden deze werkgevers nu dubbel gestraft. Zij kunnen niet genieten van de korting voor het aanbieden van een aanvullend pensioen, omdat zij hun statutair personeel geen aanvullend pensioen kunnen aanbieden. Door de

La législation récemment adoptée concernant la pension mixte pénalise à présent à double titre ces employeurs. Ils ne peuvent pas bénéficier de la réduction octroyée aux employeurs qui offrent une pension complémentaire, puisqu'ils ne peuvent pas proposer une telle pension à leur personnel

aanpassingen aan de lokale pensioenfinanciering zullen vele gefuseerde ziekenhuizen bovendien de pensioenbetaling van de statutairen niet langer kunnen garanderen.

Welke gefuseerde ziekenhuizen zullen met het financieringsprobleem worden geconfronteerd? Welke tijdelijke bijsturing stelt de minister voor om de bijdrageverhogingen te neutraliseren? Stelt de minister andere structurele maatregelen voor?

Aanvullende pensioenregelingen voor contractuele personeelsleden mogen voortaan voor de helft in mindering worden gebracht op de responsabiliseringsfactuur. De vereiste percentages voor de bijdragen liggen echter veel hoger dan wat gebruikelijk is in de ziekenhuissector. Men zal nooit aan de percentages komen die nodig zijn om van de korting te kunnen genieten. In het nieuwe sociale akkoord werd een bijdrage van 0,6% afgesproken, terwijl de nieuwe maatregel een bijdrage van minstens 2% vereist. Hoe zal dat met elkaar verzoend worden? Komt er een uitzondering voor de ziekenhuizen?

13.02 Minister **Daniel Bacquelaine** (*Nederlands*): Tijdens de bespreking van de wet heb ik reeds aangegeven dat ziekenhuizen die enkel statutaire personeelsleden tewerkstellen niet gestraft zouden worden. De wet heeft geen impact op de ziekenhuizen.

De heer Vercamer zal de minister van Volksgezondheid moeten ondervragen over de financiële gevolgen van de responsabiliseringsbijdrage voor de ziekenhuizen, want dat is haar bevoegdheid. De ministers voor Volksgezondheid en Werkgelegenheid zijn dan weer bevoegd voor de sociale akkoorden voor contractuele personeelsleden in de ziekenhuizen die een aanvullend pensioen vastleggen ten belope van 0,6% van het loon.

Ik kan geen uitzonderingen maken voor de ziekenhuizen, zodat zij toch kunnen genieten van de vermindering van de responsabiliseringsbijdrage. Dat verschil in behandeling zou niet te verantwoorden zijn. Er moet een oplossing gevonden worden voor de financiering van ziekenhuizen via de begroting van de ziekenhuizen en niet via de pensioenen.

13.03 **Stefaan Vercamer** (CD&V): Voor de gefusioneerde ziekenhuizen wordt de factuur, naarmate er meer statutairen op pensioen gaan, steeds groter. Zij die de korting het meest nodig

statutaire. Les modifications apportées dans le domaine du financement local des pensions auront pour effet que de nombreux hôpitaux fusionnés ne pourront en outre plus garantir le paiement des pensions du personnel statutaire.

Quels sont les hôpitaux fusionnés qui seront confrontés au problème de financement? Quels sont les ajustements provisoires proposés par le ministre afin de neutraliser les hausses de cotisations? Le ministre proposera-t-il d'autres mesures structurelles?

Les régimes de pension complémentaire des agents contractuels peuvent désormais être déduits pour moitié de la facture de responsabilisation. Les pourcentages exigés en matière de cotisation sont néanmoins largement supérieurs aux pourcentages habituels dans le secteur hospitalier. Les pourcentages requis pour bénéficier de la remise ne pourront jamais être atteints. Une cotisation de 0,6 % avait été convenue dans le cadre du nouvel accord social, alors que la nouvelle mesure exige une cotisation de minimum 2 %. Comment ces deux critères seront-ils conciliés? Une exception sera-t-elle instaurée pour les hôpitaux?

13.02 **Daniel Bacquelaine**, ministre (*en néerlandais*): Lors de la discussion du projet de loi, j'ai déjà indiqué que les hôpitaux qui emploient exclusivement du personnel statutaire ne seraient pas pénalisés. La loi n'a aucune incidence sur les hôpitaux.

Dès lors que la cotisation de responsabilisation fait partie des attributions de la ministre de la Santé publique, M. Vercamer devra interroger cette dernière sur les conséquences financières de ladite cotisation. Les ministres de la Santé publique et de l'Emploi sont toutefois compétents pour les accords sociaux concernant les agents contractuels des hôpitaux qui fixent une pension complémentaire à concurrence de 0,6 % du salaire.

Je ne peux pas déroger à la règle pour les hôpitaux, afin que ceux-ci puissent bénéficier de la réduction de la cotisation de responsabilisation. Cette différence de traitement serait injustifiable. Le problème du financement des hôpitaux doit être résolu par le biais du budget des hôpitaux et non pas par le biais des pensions.

13.03 **Stefaan Vercamer** (CD&V): Pour les hôpitaux fusionnés, la facture ne fera qu'augmenter à mesure de l'augmentation du nombre de statutaires qui partent à la retraite. Ceux qui ont le

hebben, kunnen er geen gebruik van maken, omdat ze geen contractuelen hebben. Ik begrijp niet waarom dit niet geneutraliseerd kan worden. Dat staat toch zo in het regeerakkoord?

Door mij door te sturen naar de minister van Volksgezondheid en verder niets te willen wijzigen aan dit systeem, wordt dit probleem niet opgelost. Ik vind het doorschuiven van het probleem naar minister De Block niet de juiste weg. De regering moet dat samen oplossen. Zo niet zorgt de minister ervoor dat ziekenhuizen financiële problemen krijgen.

13.04 Minister **Daniel Bacquelaine** (*Frans*): Als men zonder geld uit het budget voor de ziekenhuizen uitzonderingen maakt, zullen de gemeenten de responsabiliseringsbijdragen moeten betalen aangezien het een gesloten enveloppe betreft.

Het incident is gesloten.

De **voorzitter**: De vraag nr. 25639 van de heer Dispa is uitgesteld.

14 **Vraag van mevrouw Catherine Fonck aan de minister van Pensioenen over "het in aanmerking nemen van een weddecomplement voor militairen" (nr. 25664)**

14.01 **Catherine Fonck** (cdH): Sommige militairen die een paramedische functie uitoefenen bij Defensie, hebben een weddecomplement van 11% voor onregelmatige dienstprestaties. Daarop wordt een pensioeninhouding toegepast, maar het weddecomplement wordt sinds 2011 niet meer in aanmerking genomen voor de pensioenberekening. Om dit op te lossen moet de rechtsgrondslag voor het weddecomplement bij koninklijk besluit worden toegevoegd aan de lijst van weddecomplementen die is opgenomen in de algemene wet op de burgerlijke en kerkelijke pensioenen.

Op 20 januari 2017 liet u weten dat dit weddecomplement in deze lijst zou worden opgenomen. Op 30 mei 2017 zei u dat het koninklijk besluit werd voorbereid, maar dat de budgettaire impact nog bepaald werd. Op 27 juli 2017 bevestigde minister Vandeput dat de aanpassing van het koninklijk besluit onder uw bevoegdheid valt.

Wat is de stand van zaken? Waarom zit dit dossier vast? Zult u uw verbintenissen nakomen? Werd de

plus besoin de cette réduction de cotisation ne peuvent pas en profiter parce qu'ils n'occupent pas de contractuels. Je ne comprends pas pourquoi il n'est pas possible de neutraliser cette cotisation. Cela figure pourtant dans l'accord de gouvernement, non?

Ce n'est pas en me renvoyant vers la ministre de la Santé publique et en ne voulant rien changer au système que l'on résoudra ce problème. Demander à la ministre De Block de résoudre ce problème n'est pas selon moi la bonne solution. Il s'agit d'un défi à relever par le gouvernement dans son ensemble. S'il ne s'y attelle pas, le ministre entraînera les hôpitaux dans des problèmes financiers.

13.04 **Daniel Bacquelaine**, ministre (*en français*): Sans le budget des hôpitaux, si on fait des exceptions ce sont les communes qui paieront les cotisations de responsabilisation puisque l'enveloppe est fermée.

L'incident est clos.

Le **président**: La question n° 25639 de M. Dispa est reportée.

14 **Question de Mme Catherine Fonck au ministre des Pensions sur "la prise en compte d'un complément de traitement pour les militaires" (n° 25664)**

14.01 **Catherine Fonck** (cdH): Certains militaires exerçant une fonction paramédicale à la Défense ont un supplément de traitement de 11 % pour prestations irrégulières qui fait l'objet d'une retenue de pension mais n'entre pas, depuis 2011, dans le calcul de celle-ci. Pour y remédier, la base juridique du supplément devrait être ajoutée à la liste reprise dans la loi générale sur les pensions civiles et ecclésiastiques par le biais d'un arrêté royal.

Le 20 janvier 2017, vous annonciez intégrer prochainement ces suppléments à cette liste. Le 30 mai 2017, vous précisiez que l'arrêté royal était en préparation mais que l'impact budgétaire était évalué. Le 27 juillet 2017, le ministre Vandeput confirmait que l'adaptation de l'arrêté royal vous incombait.

Où en est-on? Pourquoi le dossier est-il bloqué? Allez-vous concrétiser vos engagements? L'impact

budgettaire impact van de wijziging bepaald? Als het weddecomplement in aanmerking wordt genomen voor de pensioenberekening, zouden de pensioenen van de betrokkenen sinds 2011 ook geregulariseerd moeten worden. Het gaat maar over een beperkt aantal gepensioneerden.

14.02 Minister **Daniel Bacquelaine** (*Frans*): Nadat ik het advies van de Inspectie van Financiën en het akkoord van de minister van Begroting heb ontvangen, zal ik de ministerraad een ontwerp van koninklijk besluit voorleggen waarin rekening wordt gehouden met een weddecomplement van 11% voor onregelmatige prestaties van een deel van het burgerpersoneel van Defensie en bepaalde militairen die een paramedische functie uitoefenen.

Er wordt voorzien in terugwerkende kracht om een wettelijke grondslag te geven aan de herziening van de pensioenen die sinds 2011 zonder dat supplement van 11% werden berekend.

Volgens de FOD zal die maatregel de schatkist voor de periode 2011-2018 88.034,25 euro kosten. Bij de berekening werd een onderscheid gemaakt tussen de bijkomende pensioenlast als gevolg van dat complement en de ontvangsten uit de bijdrage van 7,5% die gedurende diezelfde periode op dat weddecomplement werd geheven.

14.03 **Catherine Fonck** (cdH): Ik zal victorie kraaien wanneer het effectief wordt gepubliceerd. Gezien de kleine bedragen, is het een kwestie van billijkheid. Ik vraag u om hierop toe te zien tot het einde van de procedure.

Het incident is gesloten.

15 **Vraag van mevrouw Sonja Becq aan de minister van Pensioenen over "de hervormingen van het minimumpensioen" (nr. 25990)**

15.01 **Sonja Becq** (CD&V): Een van de punten van het regeerakkoord is om de toegang tot het minimumpensioen te verhogen door alle gewerkte of gelijkgestelde dagen, ongeacht het stelsel waarin ze gepresteerd worden, recht te laten geven op een minimumpensioen. Er werd reeds een regeling getroffen voor de loopbanen met een combinatie van werknemer en zelfstandige, maar er is nog geen regeling voor burgers met een gedeeltelijke loopbaan als ambtenaar.

Welke initiatieven worden hiervoor gepland? Hoe zal de regeling er uitzien?

15.02 Minister **Daniel Bacquelaine** (*Nederlands*):

budgettaire de la modification a-t-il été évalué? Si le calcul de la pension intègre ce supplément, il faudrait aussi régulariser les pensions des personnes – peu nombreuses – concernées depuis 2011.

14.02 **Daniel Bacquelaine**, ministre (*en français*): Après avis de l'Inspection des Finances et accord de la ministre du Budget, je soumettrai au Conseil des ministres un projet d'arrêté royal prenant en considération un supplément de 11 % pour des prestations irrégulières d'une partie du personnel civil de la Défense et de certains militaires exerçant une fonction paramédicale.

Il prévoit un effet rétroactif pour donner une base légale à la révision des pensions calculées depuis 2011 sans ce supplément de 11 %.

Selon le SFP, le coût pour le trésor public pour 2011-2018 est de 88 034,25 euros. Il est calculé en faisant la différence entre la charge supplémentaire de pension à la suite de ce supplément et les recettes de cotisations de 7,5 % prélevées pendant la même période sur ce supplément.

14.03 **Catherine Fonck** (cdH): Je crierai victoire quand il sera publié. Vu les petits montants, c'est une question d'équité. Je vous remercie d'y être vigilant jusqu'à la fin du processus.

L'incident est clos.

15 **Question de Mme Sonja Becq au ministre des Pensions sur "les réformes de la pension minimum" (n° 25990)**

15.01 **Sonja Becq** (CD&V): L'un des points de l'accord de gouvernement est d'améliorer l'accès à la pension minimum en faisant en sorte que toutes les journées prestées ou assimilées, quel que soit le régime dans lequel elles ont été prestées, ouvrent le droit à une pension minimum. Une réglementation a déjà été prévue pour les carrières combinées de salarié et d'indépendant, mais il n'existe toujours pas de réglementation pour les citoyens ayant effectué une carrière partielle en tant que fonctionnaire.

Quelles initiatives sont-elles prévues à cet effet? À quoi ressemblera cette réglementation?

15.02 **Daniel Bacquelaine**, ministre (*en*

In deze hervorming zullen voor de opening van het recht op het minimumpensioen alle periodes in aanmerking genomen worden, gepresteerd of gelijkgesteld, ongeacht het stelsel waarin deze periodes gepresteerd werden, met inbegrip van de dagen gepresteerd in de publieke sector. Ik heb aan de Federale Pensioendienst gevraagd de nodige teksten voor te bereiden om deze voor te leggen aan de vergadering van het beheerscomité van de FPD in augustus.

15.03 Sonja Becq (CD&V): Heeft de minister reeds zicht op de inhoud van de regeling, bijvoorbeeld inzake het aantal jaren?

15.04 Minister Daniel Bacquelaine (*Frans*): Het is de bedoeling rekening te houden met de gewerkte of gelijkgestelde jaren in om het even welk stelsel.

Het incident is gesloten.

16 Vraag van de heer Marco Van Hees aan de minister van Pensioenen over "de pensioenpeiling" (nr. 26140)

16.01 Marco Van Hees (PTB-GO!): Uit een enquête van Ipsos over de pensioenleeftijd blijkt dat 66% van de bevolking het niet mogelijk acht om tot 67 jaar te blijven werken. In de leeftijdscategorie van 35 tot 54 jaar gaat het zelfs om 77%. Van de bevroegden denkt 75% dat ze geen fatsoenlijk pensioen zullen krijgen.

Zult u rekening houden met die enquête? Op welke manier? Hoe verantwoordt u een beleid waarvoor geen draagvlak bestaat bij de bevolking?

16.02 Minister Daniel Bacquelaine (*Frans*): Het verheugt me dat de Belgen bereid zijn om tot 62,3 jaar te werken. Dat is een vooruitgang. In 2014 lag de gemiddelde pensioenleeftijd onder de 60 jaar.

We willen aansluiting vinden bij het Europese gemiddelde, dat bijna 63 jaar bedraagt. Niet iedereen zal tot 67 jaar aan de slag moeten blijven. Vandaag werkt slechts 10% van de Belgen tot 65 jaar, de wettelijke pensioenleeftijd.

De regering heeft een tijdvenster voor de pensionering vastgelegd. Iedereen kan tussen 60 en 67 jaar met pensioen gaan, afhankelijk van de duur van de loopbaan, de zwaarte van het beroep en de bereidheid om te blijven werken.

Ik zal de hervormingen doorvoeren om de pensioenen te valoriseren en de vervangingsratio te verbeteren. De regering heeft de eerste pijler

néerlandais): Dans le cadre de cette réforme, nous tiendrons compte, pour l'ouverture du droit à la pension minimum, de toutes les périodes prestées ou assimilées, quel que soit le système dans lequel elles ont été prestées, en ce compris les jours prestés dans le secteur public. J'ai demandé au Service fédéral des Pensions de préparer les textes nécessaires afin de les soumettre à la réunion du Comité de gestion du SFP au mois d'août.

15.03 Sonja Becq (CD&V): Le ministre a-t-elle déjà une idée de la teneur du régime, par exemple en ce qui concerne le nombre d'années?

15.04 Daniel Bacquelaine, ministre (*en français*): C'est pour prendre en compte les années passées dans n'importe quel régime.

L'incident est clos.

16 Question de M. Marco Van Hees au ministre des Pensions sur "le sondage sur les pensions" (n° 26140)

16.01 Marco Van Hees (PTB-GO!): D'après l'enquête d'Ipsos sur l'âge de la retraite, 66 % de la population ne voit pas la possibilité de travailler jusqu'à 67 ans. Dans la tranche d'âge 35-54 ans, ce chiffre monte à 77 %. 75 % des sondés pensent qu'ils ne toucheront pas une pension décente.

Allez-vous tenir compte de cette enquête? Comment? Comment justifier une politique qui n'a pas un soutien populaire?

16.02 Daniel Bacquelaine, ministre (*en français*): Je me réjouis que les Belges soient prêts à travailler jusque 62,3 ans. C'est une avancée. En 2014, l'âge moyen de retraite était en dessous de 60 ans.

Nous voulons rejoindre la moyenne européenne, qui est de près de 63 ans. Tout le monde ne devra pas travailler jusque 67 ans. Aujourd'hui, seuls 10 % des belges travaillent jusqu'à 65 ans, l'âge légal de pension.

Le gouvernement a fixé une plage de départ à la retraite. Chacun aura la possibilité de partir entre 60 et 67 ans, en fonction de la durée de sa carrière, de la pénibilité et de sa volonté de continuer à travailler.

J'entends poursuivre les réformes pour revaloriser les pensions et augmenter le taux de remplacement. Le gouvernement a renforcé le

versterkt door de loopbaanduur op te trekken. De gemiddelde loopbaanduur bedraagt 32 jaar, waarmee we onderaan in het Europese klassement staan. Er worden initiatieven genomen om de tweede pijler en het aanvullende pensioen algemeen in te voeren.

Sinds het begin van deze legislatuur zijn de minimumpensioenen met 98 euro per maand gestegen voor de loontrekkers en met 160 euro voor de zelfstandigen.

16.03 Marco Van Hees (PTB-GO!): Ik bedankt de slippendrager van de multinationals en de verzekeringsmaatschappijen – tegelijk ook minister van Pensioenen – voor zijn antwoord. U hebt niet begrepen wat er leeft bij de meerderheid van de Belgische bevolking, die niet wil en kan werken tot 67 jaar.

U zegt dat niet iedereen tot 67 jaar zal werken. Welk percentage zal er nog na zijn 65ste werken?

De **voorzitter:** Tien procent werkt nu tot 65. Dat zijn allemaal hoogopgeleiden. Mensen die bureauwerk doen, zeggen dat ze kunnen werken tot 67, maar iemand die zonder diploma afstudeert op 18, 19 of 20 zal mogen stoppen op 65.

16.04 Marco Van Hees (PTB-GO!): Mijnheer Van Quickenborne, u bent niet langer minister van Pensioenen....

De **voorzitter:** We voeren een debat. Is wat ik zeg misschien irrelevant?

16.05 Marco Van Hees (PTB-GO!): In uw hervorming kan men vervroegd pensioen nemen vanaf 63 jaar. Uw gemiddelde is dus tegelijk de minimumleeftijd voor vervroegd pensioen. Hoe is dat mogelijk?

De **voorzitter:** Mijn inschatting is 10% tot 65 jaar. Tussen 65 en 67 jaar zal dat in een eerste fase waarschijnlijk tussen 10% en 20% zijn.

Het incident is gesloten.

17 Vraag van de heer Marco Van Hees aan de minister van Pensioenen over "de studie van GVHV over langdurig zieken met betrekking tot langer werken" (nr. 26141)

17.01 Marco Van Hees (PTB-GO!): Door het

premier pilier en augmentant la durée de carrière. Celle-ci est en moyenne de 32 ans, la plus basse de tous les pays européens. Des initiatives sont prises pour généraliser le deuxième pilier et les pensions complémentaires.

Depuis le début de ce gouvernement, les pensions minimums ont augmenté de 98 euros par mois pour les salariés et de 160 euros pour les indépendants.

16.03 Marco Van Hees (PTB-GO!): Je remercie le suppôt des multinationales et des assureurs et M. le ministre pour sa réponse. Vous avez mal compris ce que vivent une majorité des Belges qui ne conçoivent pas pouvoir travailler jusqu'à 67 ans.

Vous dites que tout le monde ne travaillera pas jusqu'à 67 ans. Mais quel pourcentage travaillera au-delà des 65 ans?

Le **président:** Dix pour cent des personnes travaillent actuellement jusque 65 ans. Il s'agit chaque fois de personnes hautement qualifiées. Les personnes qui effectuent du travail de bureau affirment pouvoir travailler jusque 67 ans, mais quelqu'un qui termine ses études sans diplôme à 18, 19 ou 20 ans pourra cesser le travail à 65 ans.

16.04 Marco Van Hees (PTB-GO!): Monsieur Van Quickenborne, vous n'êtes plus ministre des Pensions...

Le **président:** Nous menons un débat. Mes propos seraient-ils non pertinents?

16.05 Marco Van Hees (PTB-GO!): Dans votre réforme, la retraite anticipée, c'est 63 ans. Votre moyenne, c'est le minimum. Comment est-ce possible qu'une moyenne corresponde à un minimum?

Le **président:** Mon estimation est de 10 % à 65 ans. Entre 65 et 67 ans, le taux se situera sans doute au cours d'une première phase entre 10 et 20 %.

L'incident est clos.

17 Question de M. Marco Van Hees au ministre des Pensions sur "l'étude de MPLP sur les malades de longue durée dans le cadre de l'allongement des carrières" (n° 26141)

17.01 Marco Van Hees (PTB-GO!): Avec

optrekken van de wettelijke pensioenleeftijd en de beperkingen inzake het brugpensioen en het vervroegd pensioen moeten meer en meer mensen langer werken. Het is de vraag of die werknemers op latere leeftijd nog wel kunnen werken.

In de medische centra van Geneeskunde voor het Volk – een initiatief van de PVDA – wordt er gratis geneeskundige zorg verstrekt...

17.02 Minister **Daniel Bacquelaine**: (zonder microfoon)

17.03 **Marco Van Hees** (PTB-GO!): Dat is een eerder vileine aanval. Studies hebben nochtans uitgewezen dat de kwaliteit van de zorg in de wijkgezondheidscentra hoger is dan de zorg van dokters die met eurotekens in de ogen de geneeskunde beoefenen, zoals u waarschijnlijk ook ooit hebt gedaan.

17.04 Minister **Daniel Bacquelaine** (Frans): Ik wil dat u die belediging terugneemt.

17.05 **Marco Van Hees** (PTB-GO!): Mijnheer de minister, u bent begonnen met de beledigingen door te zeggen dat Geneeskunde voor het Volk niets met geneeskunde te maken heeft.

17.06 Minister **Daniel Bacquelaine** (Frans): Mijnheer de voorzitter, ik geef vandaag geen antwoord meer op vragen van de heer Van Hees!

De **voorzitter**: Dat zegt u al vier jaar. Stel uw vraag!

17.07 Minister **Daniel Bacquelaine** (Frans): Mijnheer Van Hees, ik weiger om op uw vraag te antwoorden. U bent een antidemocraat, en u beledigt mensen in het openbaar.

17.08 **Marco Van Hees** (PTB-GO!): Ik vervul hier mijn rol als volksvertegenwoordiger en ik oefen mijn recht als parlements lid om de regering te controleren uit, dus u moet op mijn vraag antwoorden.

De **voorzitter**: De minister kan zeggen: "Ik antwoord niet". Dat is ook een antwoord.

17.09 **Marco Van Hees** (PTB-GO!): Uit een onderzoek dat Geneeskunde voor het Volk bij mensen tussen 55 en 67 jaar uitgevoerd heeft, blijkt dat de meesten van hen hun beroep niet meer volledig kunnen uitoefenen. Vanaf 55 jaar is 1 op de 4 niet langer in staat te werken en heeft 1 op de 4 nood aan aangepast werk. Op 65 jaar is bijna de

l'augmentation de l'âge légal de la retraite et les restrictions en matière de prépension et de retraite anticipée, de plus en plus de personnes doivent travailler plus longtemps. La question est de savoir si ces travailleurs seront toujours capables de travailler à cet âge-là.

Les centres médicaux de *Médecine pour le Peuple* – une émanation du PTB –, qui pratiquent la médecine gratuite...

17.02 **Daniel Bacquelaine**, ministre: (hors micro)

17.03 **Marco Van Hees** (PTB-GO!): C'est assez méchant comme attaque. Des études ont pourtant démontré que la qualité des soins dans les maisons médicales était supérieure aux soins prodigués par les médecins qui pratiquent la médecine du fric, comme vous l'avez sans doute fait à une époque.

17.04 **Daniel Bacquelaine**, ministre (en français): Je voudrais que vous retiriez cette insulte.

17.05 **Marco Van Hees** (PTB-GO!): Monsieur le ministre, vous avez commencé par une insulte, en disant que la *Médecine pour le Peuple*, ce n'était pas de la médecine.

17.06 **Daniel Bacquelaine**, ministre (en français): Monsieur le président, je ne réponds plus à M. Van Hees aujourd'hui!

De **voorzitter**: Voilà quatre ans que vous dites cela. Posez votre question!

17.07 **Daniel Bacquelaine**, ministre (en français): Monsieur Van Hees, je refuse de répondre à votre question. Vous êtes un anti-démocrate et un insulteur public.

17.08 **Marco Van Hees** (PTB-GO!): Je suis ici en tant qu'élus du peuple ayant un pouvoir de contrôle parlementaire, donc vous devez répondre à ma question.

Le **président**: Le ministre peut dire: "je ne réponds pas". C'est une réponse.

17.09 **Marco Van Hees** (PTB-GO!): Une étude de *Médecine pour le Peuple* réalisée auprès de personnes de 55 à 67 ans montre qu'une majorité d'entre elles ne sont plus capables d'exercer pleinement leur métier. Dès l'âge de 55 ans, 1 sur 4 est totalement invalide et 1 sur 4 a besoin d'un travail adapté. À 65 ans, près de la moitié de la

helpt volledig arbeidsongeschikt en is bijna een derde gedeeltelijk invalide. Vanaf een bepaalde leeftijd worden de meeste beroepen zwaar.

In hoeverre zal u met die studie rekening houden? Heeft u bij de berekening van de begroting rekening gehouden met de stijging van de uitgaven voor het RIZIV als de mensen die niet meer met pensioen kunnen gaan, ziek vallen?

17.10 Minister **Daniel Bacquelaine** (*Frans*): Ik wil daar niet op antwoorden.

17.11 **Marco Van Hees** (PTB-GO!): Ik til er bijzonder zwaar aan dat een minister weigert te antwoorden en ook uw inschikkelijkheid daartegenover stuit me tegen de borst.

De **voorzitter**: Ik heb de minister twee of drie keer gevraagd te antwoorden en hij antwoordt niet. Ik kan hem niet dwingen.

Het incident is gesloten.

18 **Vraag van de heer Marco Van Hees aan de minister van Pensioenen over "de pensioenval en de afkoop van studiejaren" (nr. 26142)**

18.01 **Marco Van Hees** (PTB-GO!): Voor een bepaalde categorie van pensioenen is het marginaal belastingtarief bijna 100%. Ik heb de minister van Financiën gevraagd of er tijdens deze legislatuur een oplossing zou worden uitgewerkt. Hij heeft geantwoord dat hij zijn best zou doen. Naast de pensioenval hebben ambtenaren niet langer recht op de gratis bonificatie voor hun studiejaren. Ze moeten deze afkopen en lopen het risico dat met verlies te doen. Moet dit systeem niet herzien worden?

18.02 Minister **Daniel Bacquelaine** (*Frans*): De minister van Financiën heeft u al geantwoord.

18.03 **Marco Van Hees** (PTB-GO!): Hij heeft geantwoord op de vraag die ik hem heb gesteld, maar ik stel u een andere vraag.

De **voorzitter**: Dit is niet de vraag die ingediend werd.

18.04 **Marco Van Hees** (PTB-GO!): Zult u, gelet op het antwoord van de minister van Financiën, de kwestie van het afkopen van de studiejaren herzien? Dat is mijn vraag.

18.05 Minister **Daniel Bacquelaine** (*Frans*): Neen.

population est totalement inapte, et près d'un tiers est partiellement invalide. À un certain âge, la plupart des métiers deviennent pénibles.

Dans quelle mesure prendrez-vous en compte cette étude? Dans votre calcul budgétaire, avez-vous tenu compte de l'augmentation des coûts pour l'INAMI si les gens qui ne peuvent plus prendre leur pension tombent malades?

17.10 **Daniel Bacquelaine**, ministre (*en français*): Je n'ai pas de réponse à donner.

17.11 **Marco Van Hees** (PTB-GO!): Il est très grave qu'un ministre refuse de répondre, tout comme votre complaisance à son égard.

Le **président**: J'ai demandé à deux ou trois reprises au ministre de répondre et il ne le fait pas. Je ne puis le contraindre.

L'incident est clos.

18 **Question de M. Marco Van Hees au ministre des Pensions sur "le piège à la pension et le rachat des années d'études" (n° 26142)**

18.01 **Marco Van Hees** (PTB-GO!): Dans une certaine catégorie de pensions, le taux marginal d'imposition est proche des 100 %. J'ai demandé au ministre des Finances s'il y aurait une solution sous cette législature: il va essayer, m'a-t-il répondu. Outre à ce piège fiscal des pensions, les fonctionnaires ne peuvent plus bénéficier gratuitement de la bonification de leurs années d'études: ils doivent les racheter et ils risquent de le faire à perte. Ne faut-il pas revoir ce système?

18.02 **Daniel Bacquelaine**, ministre (*en français*): Le ministre des Finances vous a déjà répondu.

18.03 **Marco Van Hees** (PTB-GO!): À la question que je lui avais posée, mais celle que je vous pose est différente.

Le **président**: Ce n'est pas la question qui avait été déposée.

18.04 **Marco Van Hees** (PTB-GO!): Vu la réponse du ministre des Finances, allez-vous revoir la question du rachat des années d'étude? Voilà ma question.

18.05 **Daniel Bacquelaine**, ministre (*en français*): Non.

18.06 Marco Van Hees (PTB-GO!): Ik neem daar nota van.

Het incident is gesloten.

19 Vraag van de heer Vincent Van Quickenborne aan de minister van Pensioenen over "de pensioenval" (nr. 26172)

19.01 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Het probleem dat een verhoging van het brutopensioen soms leidt tot een lager nettopensioen, is door de minister deels opgelost vanaf het aanslagjaar 2018. Het gaat echter om een tijdelijke oplossing.

Welke vorderingen maakt de werkgroep die een oplossing moet vinden voor het volledig wegwerken van de pensioenval? Zijn er al teksten opgesteld? Komt er een definitieve oplossing vanaf het aanslagjaar 2019? Wat zal de budgettaire impact zijn?

19.02 Minister Daniel Bacquelaine (Nederlands): Het kabinet van Financiën heeft de leiding over de werkzaamheden en werkt momenteel aan een aantal scenario's. Dit is een technisch moeilijke kwestie. Het is nog te vroeg om iets te kunnen zeggen over de uiteindelijke oplossing, de timing of de budgettaire impact.

Het doel blijft ervoor te zorgen dat elke stijging van het brutopensioen leidt tot een stijging van het nettopensioen.

Het incident is gesloten.

20 Samengevoegde vragen van
 - de heer Vincent Van Quickenborne aan de minister van Pensioenen over "de solidariteitsbijdrage" (nr. 26173)
 - mevrouw Karin Temmerman aan de minister van Pensioenen over "de solidariteitsbijdrage" (nr. 26220)

20.01 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): De solidariteitsbijdrage was een zogenaamd tijdelijke crisisbelasting van de regering-Dehaene, maar ze bestaat nog altijd. De minister antwoordde enkele maanden geleden dat hij de technische intrestvoet van 4,75% achterhaald vond en dat dit aan bod zou komen bij de verlaging van de solidariteitsbijdrage met 25% vanaf 1 januari 2019.

Mijn fractie vindt het cruciaal dat die verlaging er komt. De verrekening van het aanvullend pensioenkapitaal moet in de toekomst op een meer correcte manier verlopen. De hervorming moet vooral ook gunstig zijn voor de gemiddelde

18.06 Marco Van Hees (PTB-GO!): J'en prends acte.

L'incident est clos.

19 Question de M. Vincent Van Quickenborne au ministre des Pensions sur "le piège fiscal à la pension" (n° 26172)

19.01 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Le ministre a en partie résolu, à partir de l'année d'imposition 2018, le problème de l'augmentation de la pension brute qui se traduit par une pension nette plus basse. Mais il s'agit d'une solution temporaire.

Quels progrès accomplit le groupe de travail chargé de trouver une solution à l'élimination du piège à la pension? Des textes ont-ils déjà été établis? Une solution définitive interviendra-t-elle à partir de l'année d'imposition 2019? Quel en sera l'impact budgétaire?

19.02 Daniel Bacquelaine, ministre (en néerlandais): Le cabinet des Finances dirige les travaux et prépare actuellement un certain nombre de scénarios. Il s'agit d'une question difficile sur le plan technique. Il est trop tôt pour pouvoir dire quoi que ce soit au sujet de la solution définitive, du timing ou de l'impact budgétaire.

L'objectif demeure que toute augmentation de pension brute débouche sur une augmentation de pension nette.

L'incident est clos.

20 Questions jointes de
 - M. Vincent Van Quickenborne au ministre des Pensions sur "la cotisation de solidarité" (n° 26173)
 - Mme Karin Temmerman au ministre des Pensions sur "la cotisation de solidarité" (n° 26220)

20.01 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): La cotisation de solidarité était un impôt de crise temporaire du gouvernement Dehaene mais elle existe toujours. Le ministre avait répondu voici quelques mois qu'il jugeait dépassé le taux d'intérêt technique de 4,75 % et que le sujet serait évoqué lors de l'abaissement de la cotisation de solidarité de 25 % à partir de janvier 2019.

Cette réduction est cruciale aux yeux de mon groupe. L'imputation du capital pension complémentaire doit se faire plus correctement à l'avenir. Surtout, la réforme doit être favorable aussi pour les pensions moyennes. Qu'en est-il de

pensioenen. Hoe staat het met de verlaging van de solidariteitsbijdrage?

l'abaissement de la cotisation de solidarité?

20.02 Minister **Daniel Bacquelaine** (Nederlands): De Federale Pensioendienst (FPD) bereidt de teksten voor. Ik zal de grensbedragen aanpassen, zodat de laagste pensioenen het grootste voordeel halen uit de verlaging van de solidariteitsbijdrage met 25%. Het voorstel van de FPD moet binnen het budget van 87 miljoen euro blijven. In juli wil ik het voorstel aan het comité A voorleggen en eind augustus aan het beheerscomité van de FPD.

20.02 **Daniel Bacquelaine**, ministre (en néerlandais): Le Service fédéral des Pensions (SFP) prépare les textes. J'adapterai les montants limites, de sorte que les pensions moins élevées retirent le plus grand avantage de la réduction de 25 % de la cotisation de solidarité. La proposition du SFP ne doit pas dépasser le budget de 87 millions d'euros. Je souhaite soumettre la proposition au Comité A en juillet et au comité de gestion du SPF fin août.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

21 **Vraag van de heer Georges Gilkinet aan de minister van Pensioenen over "de verkoop van de tweedepensioenpijlerportefeuille door de Federale Pensioendienst" (nr. 26056)**

21 **Question de M. Georges Gilkinet au ministre des Pensions sur "la revente du 2ème pilier de pension constitué au sein du Service fédéral des Pensions" (n° 26056)**

21.01 **Georges Gilkinet** (Ecolo-Groen): De FOD speelt een secundaire rol in het beheer van de aanvullende pensioenen, de zogenaamde tweede pijler. Hij heeft beslist die portefeuille te verkopen, waardoor lokale overheden en andere werkgevers niet meer kunnen rekenen op een gedegen overheidsoperator voor het aanvullende pensioen die gekenmerkt wordt door een voorzichtig beleggingsbeleid.

21.01 **Georges Gilkinet** (Ecolo-Groen): Le SFP joue un rôle secondaire dans la gestion de pensions complémentaires, dites du 2ème pilier. Il a décidé de revendre ce portefeuille, privant les collectivités locales et autres employeurs d'un opérateur de pension complémentaire se caractérisant par sa solidité et ses placements prudents appartenant au périmètre public.

Gaat het om een eenparige beslissing van het beheerscomité van de FOD? Wat is het uitstaande bedrag van die tweede pijler? Hoeveel aangesloten – werkgevers en werknemers – zijn er bij de tweede pijler van de FOD? Welke beleggingsregels gelden er voor het beheer van die tweede pensioenpijler van de FOD? Werd er een specifiek bestek opgesteld dat door de kandidaat-kopers moet worden nageleefd? Welke voorwaarden worden er aan de kandidaat-kopers van dat pensioenfonds gesteld op het vlak van beleggingen, voorzichtigheid en ethiek? Is het de bedoeling dat de contacten tussen de FOD en de overnemer van de tweede pijler behouden blijven en dat er structureel wordt samengewerkt?

La décision fut-elle prise à l'unanimité du Comité de gestion du SFP? Combien d'affiliés, employeurs et travailleurs, compte le 2ème pilier du SFP? Quel est le montant d'encours de ce 2ème pilier? Quelles sont les règles de placement pour gérer ce 2ème pilier de pension du SFP? Un cahier des charges spécifique à respecter par les candidats acheteurs a-t-il été établi? Quelles sont les conditions fixées aux candidats acheteurs de ce fonds de pension en terme de type de placement à réaliser, de prudence et d'éthique? L'intention est-elle de maintenir un lien et une collaboration structurelle entre le SFP et le repreneur de ce 2ème pilier?

21.02 Minister **Daniel Bacquelaine** (Frans): Het besluit van het beheerscomité van de FPD om een eind te maken aan zijn activiteit als verzekeraar volgt op een brief die ik in januari 2017 aan de voorzitter van dat comité heb gestuurd. Daarin wees ik op de pijnpunten van die activiteiten en suggereerde ik dat men zich beter opnieuw kon toespitsen op het beheer van de eerste pensioenpijler. De NBB heeft besloten een inspectie van de activiteiten inzake de tweede pijler van FPD uit te voeren. Ik ben blij met die beslissing.

21.02 **Daniel Bacquelaine**, ministre (en français): La décision du comité de gestion du SFP de mettre fin à son activité d'assureur fait suite à un courrier que j'ai adressé en janvier 2017 à son président, qui revenait sur des points inquiétants de cette activité et suggérait de se recentrer sur la gestion du premier pilier de pensions. La BNB a décidé de mener une inspection de l'activité "deuxième pilier" du SFP. Je me réjouis de cette décision.

Er zijn drie sectoren en tien werkgevers bij de tweede pensioenpijler van de FPD aangesloten; ze vertegenwoordigen 108.684 aangeslotenen. Het uitstaande bedrag van die tweede pijler was 286 miljoen euro op 31 mei. Het geld werd voornamelijk in OLO's (lineaire obligaties) belegd.

Trois secteurs et dix employeurs sont concernés par le deuxième pilier constitué au sein du SFP, représentant 108 684 affiliés. Le montant d'encours de ce deuxième pilier est de 286 millions d'euros au 31 mai. Les placements sont presque exclusivement effectués en OLO.

21.03 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Heeft men de voorwaarden voor de overname van dat pensioenfonds vastgelegd?

21.03 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): A-t-on fixé les conditions de reprise de ce fonds de pension?

21.04 Minister Daniel Bacquelaine (*Frans*): Het beheerscomité maakt daar werk van.

21.04 Daniel Bacquelaine, ministre (*en français*): Le comité de gestion s'en occupe.

21.05 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): In de toekomst zou het nuttig zijn dat men een pensioenkas vindt die aansluit bij de filosofie van de FOD en in openbare instrumenten zoals OLO's investeert in plaats van meer speculatieve paden te bewandelen.

21.05 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): À l'avenir, il serait utile de trouver une caisse de pensions s'approchant de la philosophie du SFP et qui investisse dans des outils publics comme les OLO au lieu d'emprunter des voies plus spéculatives.

21.06 Minister Daniel Bacquelaine (*Frans*): De door de controleorganen opgelegde regels zullen worden nageleefd. De NBB is bevoegd voor de groepsverzekeringen en de FSMA voor de pensioenfonds.

21.06 Daniel Bacquelaine, ministre (*en français*): Les règles, dictées par les organismes de contrôle, seront respectées. La BNB est en charge des assurances-groupe et la FSMA des fonds de pension.

21.07 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Naar mijn mening zou de pensioenportefeuille van de FOD naar verzekeraars moeten gaan die zich focussen op nationale investeringen in instrumenten die verband houden met de overgang naar een groene economie.

21.07 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): De mon point de vue, le portefeuille de pensions du SFP devrait aller vers des assureurs portés sur l'investissement national, dans des outils en lien avec la transition écologique de l'économie.

Men had het beheer van de tweede pijler kunnen versterken, veeleer dan die af te stoten. Gemeenten zouden makkelijker kiezen voor een 'eerste pijler bis' die op een voorzichtige wijze beheerd wordt.

On aurait pu aussi renforcer la gestion du deuxième pilier, plutôt que de s'en défaire. Des communes passeraient plus facilement à un "premier pilier bis" géré dans un souci de prudence.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Voorzitter: de heer Georges Gilkinet.

Président: M. Georges Gilkinet.

22 Vraag van mevrouw Karin Temmerman aan de minister van Pensioenen over "de gebrekkige informatieverstrekking inzake het aanvullende pensioen bij de opname van het vervroegd en wettelijk rustpensioen" (nr. 26219)

22 Question de Mme Karin Temmerman au ministre des Pensions sur "le manque d'information concernant la pension complémentaire lors de la prise de la pension de retraite anticipée et de la pension légale" (n° 26219)

22.01 Karin Temmerman (sp.a): Sommige gepensioneerden verliezen bij de opname van het vervroegd pensioen of het rustpensioen tot 50% van hun aanvullend pensioen omdat ze niet weten dat de uitbetaling van het aanvullend pensioen sinds 2016 gekoppeld is aan het wettelijk rustpensioen. Door een gebrek aan informatie vanwege de

22.01 Karin Temmerman (sp.a): Lorsqu'ils optent pour la pension anticipée ou pour la pension de retraite, certains pensionnés perdent jusqu'à 50 % de leur pension complémentaire parce qu'ils ignorent que le versement de la pension complémentaire est lié à la pension de retraite légale depuis 2016. En raison d'un manque

overheid weten zij dus niet dat er meer afgehouden wordt bij het opnemen van het vervroegd pensioen. De minister liet op 13 maart weten dat hij met de FPD werkt aan een mededeling. Hoe staat het daarmee?

22.02 Minister **Daniel Bacquelaine** (*Nederlands*): Ik ben samen met de FPD de inhoud van deze informerende mededeling aan het afwerken.

(*Frans*) De mededeling zal eerlang op de websites gepubliceerd worden.

22.03 **Karin Temmerman** (sp.a): In maart zei de minister dat ook al. Ik hoop dat het nu opschiet want voor sommige mensen betekent dit veel verlies.

Het incident is gesloten.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 17.20 uur.

d'information de la part des pouvoirs publics, ils ignorent donc que la retenue est plus importante lorsqu'ils prennent leur pension anticipée. Le ministre a fait savoir le 13 mars que le SPF planche sur une communication. Qu'en est-il?

22.02 **Daniel Bacquelaine**, ministre (*en néerlandais*): Avec le SPO, je suis en train de finaliser le contenu de cette communication informative.

(*En français*) La communication apparaîtra bientôt sur les sites.

22.03 **Karin Temmerman** (sp.a): Le ministre a déjà dit cela au mois de mars. J'espère qu'il va à présent accélérer les choses car pour certains la situation actuelle représente une perte importante.

L'incident est clos.

La réunion publique de commission est levée à 17 h 20.